Forest Stewardship Council®

Gamybos grandies sertifikavimas

FSC-STD-40-004 V3-0

FORESTS FOR ALL FOREVER

Standard

Visos teisės saugomos FSC® International 2017 FSC®F000100

Pavadinimas:	Gamybos grandies sertifikavimas
Dokumento kodas:	FSC-STD-40-004 V3-0
Patvirtintas:	2016 m. lapkričio 16 d.

Kontaktinė informacija:

FSC International Center
Policy and Standards Unit
Charles-de-Gaulle-Str. 5
53113 Bonn, Germany / Bona, Vokietija

+49-(0)228-36766-0

+49-(0)228-36766-30

@ policy.standards@fsc.org

© 2017 Forest Stewardship Council, A.C. Visos teisės saugomos.

FSC® F000100

Jokia šio autorių teisių saugomo leidinio dalis negali būti atkuriama ar kopijuojama jokia forma ir jokiomis grafinėmis, elektroninėmis ar mechaninėmis priemonėmis, įskaitant fotografinį kopijavimą, įrašymą ar laikymą informacijos paieškos sistemoje, be raštiško leidėjo sutikimo.

Spausdintos kopijos yra nekontroliuojamos ir naudotinos tik susipažinimo su medžiaga tikslais. Naujausia leidinio redakcija pateikiama elektronine forma FSC tinklalapyje (ic.fsc.org).

Miškų valdymo taryba (FSC) yra nepriklausoma pelno nesiekianti nevyriausybinė organizacija, įsteigta siekiant skatinti aplinkosaugos požiūriu priimtiną, socialiai naudingą ir ekonomiškai perspektyvų pasaulio miškų valdymą.

FSC vizija yra užtikrinti, kad pasaulio miškai būtų tvarkomi tenkinant dabartinės kartos socialinius, ekologinius bei ekonominius poreikius ir nesukeliant pavojaus įgyvendinti tokias pat teises ir ateities kartoms.

Įžanga

FSC gamybos grandis (angl. *Chain of Custody*, CoC) – tai produkto kelias nuo miško arba (antrinių žaliavų atveju) nuo jo perdirbimo momento iki vietos, kur jis parduodamas su FSC žyma ir (arba) baigiamas gaminti ir paženklinamas FSC etikete. CoC apima visus įsigijimo, apdorojimo, prekybos ir platinimo etapus, kai pereinant į kitą tiekimo grandies etapą pasikeičia produkto savininkas.

Dėl FSC sertifikuoto produkto savininko pasikeitimo tiekimo grandyje būtina atitinkamos įmonės lygiu sukurti veiksmingas CoC valdymo sistemas, kurias turi patvirtinti nepriklausoma FSC akredituota sertifikavimo įstaiga, jeigu įmonė nori savo gaminius pateikti kaip FSC sertifikuotą produkciją.

Tokių valdymo sistemų FSC sertifikavimas yra skirtas suteikti patikimą garantiją, kad su FSC žyma parduodami produktai buvo pagaminti naudojant medieną, gautą iš atsakingai tvarkomų miškų, kontroliuojamų šaltinių, antrinių žaliavų arba jų mišinio. Tokiu būdu FSC CoC sertifikavimas padeda užtikrinti skaidrų iš tokių medžiagų pagamintų prekių judėjimą visa tiekimo grandine.

Standarto redakcijos

V1-0 2004 m. rugsėjį FSC direktorių valdyba patvirtino pirminę „FSC-STD-40-004 V1-0: FSC CoC standartas įmonėms, tiekiančioms ir gaminančioms FSC sertifikuotus produktus“ redakciją.

V2-0 Atlikus išsamią standarto peržiūrą, buvo įvestos naujos CoC sąvokos, kaip antai produktų grupės ir kreditų sistema. Buvo atsižvelgta į įvairias trijų techninių darbo grupės susitikimų, įvykusių laikotarpiu nuo 2005 m. spalio iki 2007 m. vasario, rekomendacijas, taip pat į suinteresuotųjų šalių pastabas dėl įvairių viešai paskelbtų dokumentų projektų ir aptarimui skirto FSC dokumento „FSC-DIS-01-013: FSC CoC standarto peržiūra ir patikslinimas“. V2-0 redakciją patvirtino FSC direktorių valdyba 46-ajame posėdyje 2007 m. lapkričio mėn.

V2-1 Atlikus nedidelę standarto peržiūrą, buvo nustatyti nauji FSC CoC reikalavimai, susiję su sertifikato turėtojo įsipareigojimu laikytis FSC vertybių ir darbuotojų sveikatos bei saugos taisyklių. Šią dokumento redakciją 2011 m. spalio 1 d. patvirtino FSC politikos direktorius.

V3-0 Standartas buvo iš pagrindų peržiūrėtas atsižvelgus į penkis 2011 m. FSC generalinės asamblėjos pasiūlymus (pasiūlymai Nr. 38, 43, 44, 45, 46), taip pat į FSC International užsakytas studijas, skirtas išanalizuoti vieningos kreditų sistemos taikymo sertifikuojant kelias veiklos vietas metodiką, tiekimo grandies vientisumą ir geriausius „pre-consumer reclaimed“ antrinių žaliavų įvertinimo variantus FSC sistemoje. Šią dokumento redakciją patvirtino FSC direktorių valdyba 73-ajame posėdyje 2016 m. lapkričio mėn.

Turinys

Įžanga 3

A Tikslas 5

B Taikymo sritis 5

C Įsigaliojimo ir galiojimo datos 6

D Nuorodos 6

I DALIS. Bendrieji reikalavimai 8

1. CoC valdymo sistema 8
2. Medžiagų įsigijimas 9
3. Medžiagų tvarkymas 10
4. FSC sertifikuotų medžiagų ir produktų apskaita 10
5. Pardavimai 11
6. Atitiktis medienos teisėtumą reglamentuojantiems teisės aktams 13

II DALIS. FSC žymų kontrolė 14

7. Produktų grupių, kurioms turi būti kontroliuojamos FSC žymos, nustatymas 14
8. Perkėlimo sistema 15
9. Procentinė sistema 15
10. Kreditų sistema 17

III DALIS. Papildomi reikalavimai 19

11. FSC ženklinimo reikalavimai 19
12. Užsakomosios paslaugos 19

IV DALIS. Individualus, sudėtinis ir grupinis CoC sertifikavimas: įmonių tinkamumo kriterijai 21

13. Individualus CoC sertifikavimas 21
14. Sudėtini CoC sertifikavimas 21
15. Grupinis CoC sertifikavimas 22

A Priedas. Produktų grupių pavyzdžiai 23

B priedas. FSC kontrolės sistemų taikymo pavyzdžiai 24

C priedas. Terminai ir apibrėžimai 27

A Tikslas

Šis standartas parengtas siekiant nustatyti minimalius CoC reikalavimus, taikytinus įmonės valdymo ir gamybos srityse, kad įmonė galėtų parodyti, jog miško kilmės žaliavos ir produktai, kuriuos ji įsigyja, ženklina ir parduoda kaip FSC sertifikuotą produkciją, yra gaunami iš atsakingai tvarkomų miškų, kontroliuojamų šaltinių, antrinių žaliavų ar jų mišinio ir kad visos susijusios žymos yra teisėtos ir teisingos.

B Taikymo sritis

Tai pagrindinis FSC CoC sertifikavimo standartas, kuriame nustatyti miško kilmės produktų įsigijimo, apdorojimo, ženklinimo ir pardavimo kaip FSC sertifikuotos produkcijos reikalavimai, taikomi visoms FSC sertifikuotoms įmonėms ir paraišką dėl CoC sertifikavimo pateikusioms įmonėms.

1 langelis. Kam taikomas CoC sertifikavimas?

Tam, kad gaminys galėtų būti laikomas FSC sertifikuotu produktu, būtina vientisa organizacijų, kurių kiekvieną atskirai būtų sertifikavusios FSC akredituotos sertifikavimo įstaigos, grandis, apimanti visus teisėtus produkto savininkus – nuo sertifikuoto miško ar antrinių žaliavų surinkimo vietos iki įmonės, kuri parduoda produktą su FSC žyma pardavimo dokumentuose, ir (arba) iki momento, kai pagaminamas galutinis produktas ir paženklinamas FSC etikete. Todėl CoC sertifikavimas reikalingas visoms miško produktų tiekimo grandies organizacijoms, kurios turi sertifikuotų produktų nuosavybės teisę ir vykdo bent vieną šių rūšių veiklą:

a) parduoda FSC sertifikuotus produktus su FSC žyma pardavimo dokumentuose;
b) ženklina gaminius FSC sertifikuotos produkcijos etiketėmis;
c) gamina su FSC žymomis parduodamus produktus arba keičia tokių produktų sudėtį (pavyzdžiui, į gaminį įmaišo ar prideda miško kilmės žaliavų) ar fizinį vientisumą (pavyzdžiui, perpakuoja ar užklijuoja naujas etiketes);
d) reklamuoja FSC sertifikuotus produktus, išskyrus gatavus ir FSC etikete paženklintus produktus, kuriuos gali reklamuoti nesertifikuotos įmonės (pavyzdžiui, mažmenininkai) pagal standartą FSC-STD-50-002 „Reikalavimai, taikomi FSC nesertifikuotoms organizacijoms, naudojančioms FSC prekės ženklus reklamos tikslais“.

PASTABA. FSC žyma reikalinga tais atvejais, kai tolesni FSC grandies dalyviai nori panaudoti FSC sertifikuotus produktus kaip sudėtinę dalį gamindami kitą sertifikuotą produkciją ir (arba) perparduoti juos kaip FSC sertifikuotus produktus.

CoC sertifikavimas nebūtinas organizacijoms, teikiančioms paslaugas sertifikuotoms organizacijoms, kurios neįsigyja nuosavybės teisių į sertifikuotus produktus, tokioms kaip:

a) agentai ir aukcionus rengiančios įmonės, organizuojančios sertifikuotos produkcijos prekybą tarp pirkėjo ir pardavėjo;
b) logistikos paslaugų teikėjai, gabenantys ir (arba) laikinai saugantys arba sandėliuojantys sertifikuotus produktus, nekeisdami jų sudėties ar fizinio vientisumo;
c) rangovai, dirbantys pagal užsakomųjų paslaugų sutartį, sudarytą vadovaujantis šio standarto 12 skyriaus nuostatomis.

2 langelis. Kokias produkto sudedamąsias dalis reikia sertifikuoti?

Visos miško kilmės produktų sudedamosios dalys, turinčios funkcinę paskirtį produkte, privalo atitikti CoC kontrolės reikalavimus. Sudedamoji dalis turi funkcinę paskirtį, jeigu ją išėmus iš produkto, šis taptų netinkamu naudoti taip, kaip buvo numatyta. CoC kontrolės reikalavimai gali būti netaikomi miško kilmės produktų sudedamosioms dalims, kurioms tenka antrinės funkcijos (pavyzdžiui, gabenant, apsaugant ar paskirstant produktus).

PASTABA. Pakuotė, pagaminta iš miško kilmės žaliavinių medžiagų (pavyzdžiui, popieriaus arba medienos), laikoma atskiru elementu, nesusijusiu su joje esančiu produktu. Todėl įmonė gali pasirinkti, ką sertifikuoti – pakuotę, jos turinį arba abu.

Šis standartas suskirstytas į keturias dalis. I ir II dalyse pateikti bendrieji reikalavimai, kurie privalomi visiems CoC sertifikatų turėtojams. III ir IV dalyse nurodyti reikalavimai taikomi pagal kiekvieno sertifikato taikymo sritį. Jeigu nenurodyta kitaip, visi šio standarto aspektai laikomi norminiais, įskaitant taikymo sritį, įsigaliojimo datą, nuorodas, terminus ir apibrėžimus, lenteles, langelius ir priedus.

C Įsigaliojimo ir galiojimo datos

Patvirtinimo data:	2016 m. lapkričio mėn.
Paskelbimo data:	2017 m. sausio 1 d.
Įsigaliojimo data:	2017 m. balandžio 1 d.
Pereinamasis laikotarpis:	2017 m. balandžio 1 d. – 2018 m. kovo 31 d.
Galiojimo laikotarpis:	Iki pakeitimo arba atšaukimo

PASTABA. Iki pereinamojo laikotarpio pabaigos visi sertifikatų turėtojai privalo būti įvertinti pagal šią standarto redakciją.

D Nuorodos

FSC-STD-40-004 yra pagrindinis standartas, kuriuo vadovaujamasi sertifikuojant visas CoC įmones ir kuris gali būti naudojamas su papildomais standartais atsižvelgiant į įmonės sertifikato taikymo sritį, kaip nurodyta A lentelėje.

Dokumentai, išvardyti kaip papildomi standartai, ir kiti norminiai dokumentai, yra svarbūs taikant standartą FSC-STD-40-004. Jeigu nenurodyta dokumento data, taikoma naujausia atitinkamo dokumento redakcija (su visais pakeitimais).

A lentelė. FSC CoC norminė sistema

FSC norminiai dokumentai, taikomi visiems CoC sertifikatų turėtojams	
FSC-STD-40-004 Gamybos grandies sertifikavimas (*Chain of Custody Certification*) FSC-STD-40-004a FSC produktų klasifikavimas (*FSC Product Classification*) (FSC-STD-40-004 priedas) FSC-DIR-40-004 FSC gamybos grandies sertifikavimo direktyva (*Directive on Chain of Custody Certification*) FSC-POL-01-004 Organizacijų asocijavimo su FSC politika (*Policy for the Association of Organizations with FSC*)	
Papildomi norminiai dokumentai (taikomi atsižvelgiant į sertifikato taikymo sritį)	
Veikla	**Taikomi norminiai dokumentai**
Gamybos grandis atliekant grupinį arba sudėtinį sertifikavimą	FSC-STD-40-003: Sudėtinis gamybos grandies sertifikavimas
Kontroliuojamos medienos įsigijimas	FSC-STD-40-005: Kontroliuojamos medienos įsigijimo reikalavimai (*Requirements for Sourcing Controlled Wood*) FSC-DIR-40-005: FSC kontroliuojamos medienos direktyva *Directive on FSC Controlled Wood*)
Antrinių žaliavų įsigijimas	FSC-STD-40-007: FSC antrinių žaliavų naudojimo FSC produktų grupėse ir FSC sertifikuotuose projektuose standartas *(Standard for Use of Reclaimed Material in FSC Product Groups and FSC Certified Projects*)
FSC prekių ženklų naudojimas	FSC-STD-50-001: FSC prekių ženklų naudojimo reikalavimai sertifikatų turėtojams (*Requirements for Use of the FSC Trademarks by Certificate Holders*)

PASTABA. FSC norminės sistemos išaiškinimas pateiktas FSC tinklalapyje (ic.fsc.org).

3 langelis. Modaliniai veiksmažodžiai ir jų reikšmės (parengta remiantis ISO/IEC direktyvų 2 dalies „Tarptautinių standartų struktūros ir formuluočių rengimo taisyklės“ nuostatomis

„Turi/privalo“ – nurodo, kad privaloma griežtai laikytis atitinkamo reikalavimo, siekiant užtikrinti atitiktį standartui.
„Turėtų“ – nurodo, kad iš kelių galimybių viena rekomenduojama kaip geriausiai tinkama, nepaminint ir neatmetant kitų, arba kad tam tikri veiksmai yra priimtinesni, tačiau nebūtinai privalomi.
„Leidžiama/gali(ma)“ – nurodo, kokie veiksmai leidžiami šio dokumento ribose.
„Gali(ma)“ – naudojamas kalbant apie galimumą ir gebėjimą – materialų, fizinį ar priežastinį.

I DALIS. Bendrieji reikalavimai

1. CoC valdymo sistema

1.1. Įmonė turi įgyvendinti ir taikyti jos dydį ir struktūrą atitinkančią CoC valdymo sistemą, kad užtikrintų nuolatinę atitiktį visiems taikomiems sertifikavimo reikalavimams, įskaitant šiuos:

a) paskirti vadovybės atstovą, kuris būtų įgaliotas užtikrinti ir atsakingas už įmonės atitiktį visiems taikomiems sertifikavimo reikalavimams;

b) įdiegti ir taikyti naujausiais dokumentais patvirtintas procedūras, skirtas įgyvendinti sertifikavimo reikalavimus sertifikato taikymo srityje;

c) nustatyti pagrindinius darbuotojus, atsakingus už kiekvienos procedūros vykdymą;

d) supažindinti darbuotojus su naujausiomis įmonės procedūromis, kad jie būtų kompetentingi įgyvendinti CoC valdymo sistemą;

e) vesti detalią naujausių dokumentų, kurie yra svarbūs parodant, jog įmonė atitinka visus taikomus sertifikavimo reikalavimus, apskaitą ir saugoti šiuos įrašus ne trumpiau kaip penkerius (5) metus. Įmonė turi apskaityti bent jau šiuos su sertifikato taikymo sritimis susijusius dokumentus: procedūrinius dokumentus, produktų grupių sąrašus, darbuotojų mokymų ataskaitas, pirkimo ir pardavimo dokumentus, medžiagų apskaitos įrašus, metines kiekių suvestines, prekių ženklų patvirtinimo dokumentus, įrašus apie tiekėjus, skundus ir užsakomąsias paslaugas, įrašus apie reikalavimų neatitinkančių produktų kontrolę, antrinių žaliavų patikros programos ataskaitas ir įrašus, susijusius su kontroliuojamų medžiagų bei „FSC Controlled Wood“ deramo patikrinimo programa.

1.2. Įmonė turi taikyti IV dalyje nurodytus tinkamumo kriterijus, kad nustatytų, ar ji atitinka individualiam, sudėtiniam ar grupiniam CoC sertifikavimui taikomus reikalavimus.

1.3. Įmonė turi įsipareigoti laikytis FSC vertybių, apibrėžtų dokumente FSC-POL-01-004, parengdama ir pasirašydama deklaraciją, kad ji nei tiesiogiai, nei netiesiogiai nėra susijusi su šia veikla:

a) neteisėta medienos ruoša arba prekyba nelegalia mediena ar miško produktais;
b) tradicinių ir žmogaus teisių pažeidimai miškininkystės veikloje;
c) didelės išliekamosios vertės miškų naikinimas vykdant miškininkystės veiklą;
d) didelių miškų plotų pavertimas plantaciniais želdiniais ar ne miško žemės naudmenomis;
e) genetiškai modifikuotų organizmų platinimas vykdant miškininkystės veiklą;
f) bet kurios iš Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) pagrindinių konvencijų pažeidimas, kaip tai apibrėžta 1998 m. TDO deklaracijoje dėl pagrindinių principų ir teisių darbe.

PASTABA. Ši nuostata bus pakeista, kai FSC užbaigs savo vykdomos įmonių asocijavimo politikos peržiūrą.

1.4. Įmonė privalo įsipareigoti laikytis darbuotojų sveikatos ir saugos reikalavimų. Be kita ko, įmonė būtinai turi paskirti asmenį, atsakingą už darbuotojų sveikatą ir saugą, parengti ir įgyvendinti procedūras, atitinkančias jos dydį ir sudėtingumą, bei apmokyti savo darbuotojus sveikatos ir saugos klausimais.

PASTABA. Kad patvirtintų, jog laikosi šio reikalavimo, įmonei leidžiama naudoti ir kitus sertifikavimus bei įrodymus, jog ji laikosi darbuotojų sveikatą ir saugą reglamentuojančių vietos teisės aktų, apimančių 1.4 punkte nurodytus elementus (t.y. gali būti automatiškai laikoma, jog įmonė atitinka 1.4 punkto reikalavimus).

1.5. Įmonė turi užtikrinti, kad tinkamai išnagrinės gautus skundus dėl įmonės atitikties reikalavimams, taikomiems jos CoC sertifikato taikymo sričiai. Be kita ko, įmonė privalo:

a) patvirtinti skundo pateikėjui, kad skundas buvo gautas, per dvi savaites (2) nuo skundo gavimo dienos;
b) išnagrinėti skundą ir skundo pateikėjui nurodyti savo siūlomus veiksmus dėl skundo per tris (3) mėnesius. Jeigu skundo nagrinėjimui reikia daugiau laiko, būtina apie tai pranešti skundo pateikėjui ir sertifikavimo įstaigai;

c) imtis reikiamų veiksmų dėl skundų ir kitų trūkumų, kurie buvo nustatyti procesuose, turinčiuose įtakos atitikčiai sertifikavimo reikalavimams;
d) pranešti skundo pateikėjui ir įmonės sertifikavimo įstaigai apie tai, kad skundo nagrinėjimas buvo sėkmingai užbaigtas.

1.6. Įmonė privalo turėti procedūras, skirtas nustatyti ir kontroliuoti FSC reikalavimų neatitinkančius produktus, kad šie atsitiktinai nebūtų parduoti ir pristatyti su FSC žyma. Jeigu reikalavimų neatitinkantys produktai nustatomi juos jau pristačius pirkėjui, įmonė turi imtis šių veiksmų:
a) raštu apie tai pranešti savo sertifikavimo įstaigai ir visiems atitinkamiems tiesioginiams klientams per penkias darbo dienas nuo reikalavimų neatitinkančių produktų nustatymo ir vesti tokių pranešimų apskaitą;
b) išanalizuoti reikalavimų neatitinkančių produktų atsiradimo priežastis ir įgyvendinti priemones, kad tokie atvejai nepasikartotų;
c) bendradarbiauti su savo sertifikavimo įstaiga, kad ši galėtų patvirtinti, jog buvo imtasi tinkamų veiksmų neatitikčiai ištaisyti.

1.7. Įmonė turi remti savo sertifikavimo įstaigos ir Tarptautinės akreditacijos tarnybos (*Accreditation Services International*) vykdomas sandorių patikras, pateikdama sertifikavimo įstaigos prašomus FSC sandorių duomenis.

2. Medžiagų įsigijimas

2.1. Įmonė turi nuolat atnaujinti informaciją apie visus tiekėjus, kurie tiekia medžiagas, naudojamas FSC produktų grupių gamybai, įskaitant tiekėjų pavadinimus, sertifikavimo kodus (jei taikytina) ir tiekiamas medžiagas.

2.2. Kad galėtų patvirtinti bet kokius pasikeitimus, galinčius turėti įtakos tiekiamų produktų prieinamumui ir autentiškumui, įmonė privalo FSC sertifikatų duomenų bazėje http://info.fsc.org reguliariai tikrinti veiklą vykdančių FSC sertifikuotų savo tiekėjų sertifikatų galiojimą ir produktų grupes, patenkančias į jų sertifikatų taikymo sritį.

PASTABA. Įgyvendinti šį reikalavimą įmonei gali padėti kitos FSC platformos, suderintos su FSC sertifikatų duomenų baze (t. y. prekių ženklų portalas ir elektroninė žymų platforma (OCP), kurios automatiškai siunčia įmonei pranešimus, jeigu pasikeičia jos tiekėjų sertifikatų taikymo sritis.

2.3. Įmonė privalo turėti parengtas procedūras, skirtas patikrinti tiekėjo pardavimo ir (arba) pristatymo dokumentus, kad patvirtintų, jog:
a) pristatytų medžiagų tipas ir kiekis atitinka tiekimo dokumentuose nurodytą informaciją;
b) nurodyta FSC žyma;
c) medžiagos, pristatomos su FSC žymomis, turi tiekėjo FSC gamybos grandies sertifikato arba „FSC Controlled Wood“ medienos kodą.

2.4. Įmonė turi užtikrinti, kad FSC produktų grupių gamybai būtų naudojamos tik reikalavimus atitinkančios įsigyjamos medžiagos ir tinkamos medžiagų kategorijos, kaip nurodyta B lentelėje.

B lentelė. Reikalavimus atitinkančios žaliavinės medžiagos pagal produktų grupės produkcijai nurodytą FSC žymą

Produkcijos FSC žyma produktų grupei	Reikalavimus atitinkančios žaliavinės medžiagos
FSC 100%	FSC 100%
FSC Mix x% / FSC Mix Credit	FSC 100%, FSC Mix x%, FSC Mix Credit, FSC Recycled x%, FSC Recycled Credit, kontroliuojama medžiaga, FSC Controlled Wood, pre-consumer reclaimed, post-consumer reclaimed
FSC Recycled x% / FSC Recycled Credit	FSC Recycled x% / FSC Recycled Credit, pre-consumer reclaimed, post-consumer reclaimed
FSC Controlled Wood	FSC 100%, FSC Mix x%, FSC Mix Credit, kontroliuojama medžiaga, FSC Controlled Wood

2.5. Įmonės, įsigyjančios FSC nesertifikuotas antrines žaliavas, skirtas naudoti FSC produktų grupių gamybai, privalo atitikti standarto FSC-STD-40-007 reikalavimus.

2.6. Įmonės, įsigyjančios FSC nesertifikuotą pirminę žaliavą, skirtą naudoti kaip kontroliuojamas medžiagas FSC produktų grupių gamybai, privalo atitikti standarto FSC-STD-40-005 reikalavimus.

2.7. Įmonei, kuri savo veiklos vietoje naudoja pirminio arba antrinio apdorojimo metu susidarančias antrines žaliavas, leidžiama jas priskirti tos pačios ar žemesnės kategorijos medžiagoms kaip ir medžiagos, iš kurių šios žaliavos buvo gautos. Antrines žaliavas, susidariusias antrinio apdorojimo metu, įmonė gali klasifikuoti ir kaip „pre-consumer reclaimed“ antrines žaliavas, išskyrus gamybos procese susidariusias nustatytų specifikacijų neatitinkančias medžiagas, kurias galima pakartotinai panaudoti veiklos vietoje tame pačiame gamybos procese, kuriame jos susidarė.

2.8. Įmonei leidžiama klasifikuoti medžiagas, laikomas sandėlyje tuo metu, kai sertifikavimo įstaiga atlieka pagrindinį vertinimą, ir medžiagas, gautas laikotarpiu tarp pagrindinio vertinimo dienos ir įmonės CoC sertifikato išdavimo dienos, kaip tinkamas žaliavines medžiagas, su sąlyga, kad įmonė sugebės įrodyti sertifikavimo įstaigai, kad šios medžiagos atitinka medžiagų įsigijimui taikomus FSC reikalavimus.

3. Medžiagų tvarkymas

3.1. Tais atvejais, kai esama rizikos, jog į FSC produktų grupę pateiks reikalavimų neatitinkančios žaliavinės medžiagos, įmonė privalo taikyti vieną ar kelis iš šių atskyrimo būdų:

a) fizinį medžiagų atskyrimą,
b) laikiną medžiagų atskyrimą,
c) medžiagų nustatymą.

4. FSC sertifikuotų medžiagų ir produktų apskaita

4.1. Kiekvienai produktų grupei ar gamybos užsakymui įmonė turi nustatyti pagrindinius apdorojimo etapus, kuriuose gali pasikeisti medžiagos tūris ar svoris, ir nurodyti konversijos koeficientą (-us) kiekvienam apdorojimo etapui, o jei tai neįmanoma – visam apdorojimo procesui. Įmonė privalo turėti nuoseklią konversijos koeficiento (-ų) apskaičiavimo metodiką ir nuolat ją atnaujinti.

PASTABA. Įmonės, gaminančios produktus pagal užsakymą, neprivalo nurodyti konversijos koeficientą prieš pradėdamos gamybą, tačiau turi saugoti gamybos dokumentus, pagal kuriuos būtų galima apskaičiuoti šiuos koeficientus.

4.2. Įmonė turi vesti nuolat atnaujinamą medžiagų ir produktų, kuriems galioja FSC sertifikatas, apskaitą (pavyzdžiui, naudodama lentelines skaičiuokles, gamybos kontrolės programinę įrangą), kurioje be kita ko nurodomi šie duomenys:

a) Įsigyjamos žaliavinės medžiagos: nurodomas pirkimo dokumento numeris, data, kiekiai ir medžiagų kategorija, įskaitant procentinės ar kreditinės sistemos žymą (jei taikoma);
b) produkcija: pardavimo dokumento numeris, data, produktų aprašymas, kiekiai, FSC žyma ir atitinkamas žymos taikymo laikotarpis arba užsakymas;
c) sertifikuotų FSC produktų procentinio santykio apskaičiavimas ir FSC kreditų apskaita.

4.3. Įmonės, sertifikuotos pagal FSC ir kitas miškų sertifikavimo sistemas ir turinčios žaliavinių medžiagų bei produkcijos, kurioms tuo pat metu priskirtos kelių sertifikavimo sistemų žymos, privalo įrodyti, kad produkcijos kiekiai nėra apskaitomi kelis kartus.

PASTABA. Tai galima užtikrinti sukuriant vieną šių medžiagų apskaitos įrašą, kuriame būtų aiškiai nurodyti medžiagų ir produktų kiekiai bei atitinkama produkcijos sertifikavimo žyma ar žymos. Kai tai neįmanoma, įmonė turėtų leisti sertifikavimo įstaigai patikrinti atitiktį šiam reikalavimui kitomis priemonėmis.

4.3. Įmonė turi rengti metines suvestines ataskaitas apie žaliavinių medžiagų ir produkcijos kiekius (nurodomus įmonės naudojamais matavimo vienetais), kurios apimtų laikotarpį nuo ankstesnio ataskaitinio laikotarpio ir kuriose būtų parodoma, kad produkcijos su FSC žyma kiekis atitinka sunaudotų žaliavinių medžiagų kiekį, visas turimas atsargas, susijusias produkcijos žymas ir produktų grupių konversijos koeficientus.

PASTABA. Įmonėms, kurios gamina užsakomąją produkciją (pavyzdžiui, medienos apdirbimo, statybos įmonės, statybų rangovai), leidžiama vietoje ataskaitų pagal produktų grupes pateikti metines suvestines FSC ataskaitas gamybos užsakymų arba statybos projektų apžvalgos forma.

5. Pardavimai

5.1. Įmonė turi užtikrinti, kad su FSC žyma parduodamų produktų pardavimo dokumentuose (popierinės ar elektroninės formos) būtų pateikiama ši informacija:

a) įmonės pavadinimas ir kontaktiniai duomenys;
b) užsakovo duomenys: užsakovo pavardė/pavadinimas ir adresas (išskyrus pardavimo galutiniams vartotojams atveju);
c) dokumento išdavimo data;
d) produkto pavadinimas arba aprašymas;
e) parduotų produktų kiekis;
f) įmonės FSC sertifikato FSC sertifikuotiems produktams kodas ir (arba) „FSC Controlled Wood“ medienos kodas iš „FSC Controlled Wood“ pagamintiems produktams;
g) aiški FSC žyma kiekvienam produktui arba visiems produktams, kaip nurodyta C lentelėje.

C lentelė. Tinkamos FSC žymos įmonės produkcijai pagal visas FSC žymų kontrolės sistemas

FSC žyma produkcijai pagal produktų grupes	FSC žymų kontrolės sistemos		
	Perkėlimo sistema	Procentinė sistema	Kreditų sistema
FSC 100%	**√**	netaikoma	netaikoma
FSC Mix x%	**√**	**√**	netaikoma
FSC Recycled x%	**√**	**√**	netaikoma
FSC Mix Credit	**√**	netaikoma	**√**
FSC Recycled Credit	**√**	netaikoma	**√**
FSC Controlled Wood	**√**	**√** (žr. 5.9 punktą)	**√** (žr. 10.10 punktą)

5.2. Tiekimo grandies pabaigoje esančioms įmonėms, parduodančioms gatavus ir FSC etikete paženklintus produktus, (kaip antai mažmenininkai, leidėjai) leidžiama pardavimo dokumentuose nepateikti procentinės ar kreditų sistemos informacijos (pavyzdžiui, vietoj „FSC Mix 70%“ arba „FSC Mix Credit“ naudoti žymą „FSC Mix“). Tačiau tokiu atveju ši informacija prarandama, o įmonės kitose tiekimo grandies grandyse neturi teisės naudoti ar naujai pateikti su šiais produktais susijusios informacijos apie procentinį kiekį arba kreditus.

5.3. Jeigu įmonės išduoti pardavimo dokumentai nepridedami prie siunčiamos produktų partijos, o tokia informacija būtina pirkėjui norint patvirtinti, kad tai FSC sertifikuota produkcija, atitinkamuose pristatymo dokumentuose turi būti pateikta tokia pati informacija, kokia nurodyta 5.1 punkte, ir nuoroda į pardavimo dokumentus.

5.4. Įmonė turi užtikrinti, kad produktai, parduodami su žymomis „FSC 100%“, „FSC Mix“ arba „FSC Recycled“ pardavimo dokumentuose, nebūtų paženklinti jokiomis kitų miškų sertifikavimo sistemų etiketėmis.

PASTABA. FSC sertifikuoto produkto pardavimo ir pristatymo dokumentuose vienu metu gali būti ir FSC žyma, ir kitų miškų sertifikavimo sistemų žymos net ir tuo atveju, kai produktas paženklintas FSC etikete.

5.5. Įmonėms leidžiama nurodyti, kad produktai pagaminti tik iš žaliavinių medžiagų, įsigytų iš mažų ar bendruomeninių gamintojų, pardavimo dokumentuose pateikiant tokią žymą: „Mažas ar bendruomeninis gamintojas“ *(From small or community forest producers*). Šią žymą sertifikato turėtojai gali toliau perduoti kitoms tiekimo grandies įmonėms.

5.6. Įmonei leidžiama parduoti produktus su žyma „FSC Controlled Wood“ pardavimo ir pristatymo dokumentuose tik tuo atveju, jei šie produktai yra neapdorota žaliava arba dalinai apdoroti produktai, o klientas yra FSC sertifikuota įmonė.

5.7. Jeigu įmonė negali pardavimo ar pristatymo dokumentuose pateikti FSC žymos ir (arba) sertifikato kodo, reikiama informacija vartotojui turi būti pateikta papildomuose dokumentuose (pavyzdžiui, lydraščiuose). Šiuo atveju įmonė turi gauti savo sertifikavimo įstaigos leidimą parengti papildomus dokumentus, atitinkančius šiuos kriterijus:

a) turi būti pateikta aiški informacija, susiejanti papildomus dokumentus su pardavimo ar pristatymo dokumentais;
b) neturi būti rizikos, kad vartotojas neteisingai supras, kurie papildomuose dokumentuose nurodyti produktai yra arba nėra FSC sertifikuoti;
c) tais atvejais, kai pardavimo dokumentuose nurodyti keli produktai su skirtingomis FSC žymomis, kiekvienam produktui turi būti pateikta kryžminė nuoroda į atitinkamą FSC žymą papildomuose dokumentuose.

5.8. Įmonėms, kurios parduoda pagal užsakymą pagamintą FSC produkciją (pavyzdžiui, medienos apdirbimo įmonės, statybos darbų rangovai, statybos bendrovės) ir kurios sąskaitoje faktūroje nenurodo FSC sertifikuotų produktų, kaip reikalaujama 5.1 punkte, su sąskaitomis faktūromis, išrašytomis už statybos

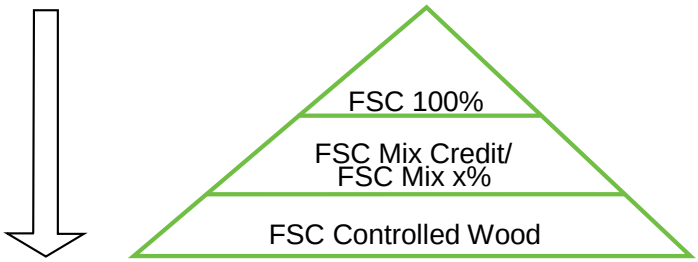
ar kitas susijusias paslaugas, leidžiama išduoti papildomus dokumentus. Tokiame papildomame dokumente turi būti pateikta:

a) informacija, kuria galima susieti sąskaitą faktūrą (-as) už paslaugas su atitinkamais papildomais dokumentais;
b) FSC sertifikuotų sudedamųjų dalių sąrašas, nurodant ir jų atitinkamus kiekius bei FSC žymas;
c) įmonės sertifikato kodas.

5.9. Įmonei leidžiama sumažinti produkcijos FSC žymos klasę, kaip parodyta A paveiksle. FSC etiketė turi atitikti FSC žymą pardavimo dokumentuose, išskyrus atvejus, kai mažmenininkai parduoda gatavus ir etiketėmis paženklintus produktus galutiniams vartotojams.

PASTABA. Produktai, kurie yra 100% pagaminti iš antrinių žaliavų, gali būti ženklinami tik „FSC Recycled“ žyma.

A paveikslas. Pagamintos produkcijos FSC žymos klasės sumažinimo taisyklės

6. Atitiktis medienos teisėtumą reglamentuojantiems teisės aktiems

6.1. Įmonė privalo užtikrinti, kad jos FSC sertifikuoti produktai atitiktų visus taikomus medienos teisėtumą reglamentuojančius teisės aktus. Minimalūs įmonei keliami reikalavimai:

a) parengti procedūras, kurios užtikrintų, kad FSC sertifikuotų produktų importas ir (arba) eksportas atitiktų visus taikomus prekybos ir muitų teisės aktus[1] (jeigu įmonė eksportuoja ir (arba) importuoja FSC sertifikuotus produktus);
b) pagal pareikalavimą rinkti informaciją apie rūšis (pateikiant bendrinį ir mokslinį pavadinimus) ir šalį, kurioje medžiai buvo nukirsti (ar išsamesnę informaciją apie vietovę, jei to reikalaujama teisės aktuose), ir pateikti ją tiesioginiams užsakovams ir (arba) bet kokioms paskesnėms FSC sertifikuotoms įmonėms tiekimo grandisje, kurioms reikalinga ši informacija, kad jos galėtų laikytis medienos teisėtumą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų. Įmonei ir užklausėjui leidžiama susitarti dėl šios informacijos pateikimo formos ir dažnumo;

PASTABA. Jeigu įmonė neturi reikalaujamos informacijos apie medienos rūšį ir kilmės šalį, ji turi persiųsti užklausą ankstesniems tiekėjams tiekimo grandyje tol, kol bus gauta informacija.

c) užtikrinti, kad FSC sertifikuotuose produktuose, kurių sudėtyje yra „pre-consumer reclaimed“ medienos (išskyrus perdirbtą popierių) ir kurie parduodami įmonėms, esančioms šalyse, kuriose taikomi medienos teisėtumą reglamentuojantys teisės aktai:
    i) būtų tik „pre-consumer reclaimed“ medienos žaliavos, atitinkančios „FSC Controlled Wood“ reikalavimus pagal standartą FSC-STD-40-005, **arba**
    ii) informuoti savo pirkėjus apie tai, kad produkte yra „pre-consumer reclaimed“ medienos, ir palaikyti jų deramo patikrinimo sistemą, kaip reikalaujama taikomuose medienos teisėtumą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

PASTABA. Įmonėms, pasirinkusioms c (i) variantą, leidžiama taikyti dokumente FSC-STD-40-005 nurodytus reikalavimus gretutiniams produktams (angl. *co-products*).

[1] Prekybos ir muitų teisės aktai apima (bet nebūtinai apsiriboja):
- draudimus, kvotas ir kitus medienos produktų eksporto apribojimus (pavyzdžiui, draudimus eksportuoti neapdorotus rąstus arba neapdorotą pjautinę medieną);
- medienos ir medienos produktų eksporto licencijų reikalavimus;
- oficialius leidimus, kurių gali reikėti subjektams, eksportuojantiems medieną ir medienos produktus;
- mokesčius ir muitus, taikomus medienos produktų eksportui.

II DALIS. FSC žymų kontrolė

PASTABA. Reikalavimų produktų grupėms ir FSC kontrolės sistemoms taikymo pavyzdžiai pateikti atitinkamai A ir B prieduose.

7. Produktų grupių su kontroliuotinomis FSC žymomis nustatymas

7.1. Įmonė turi apibrėžti produktų grupes, kad galėtų kontroliuoti produkcijos FSC žymas ir ženklinimą. Produktų grupes turi sudaryti vienas ar keli parduodami produktai, kurie:

a) priklauso tam pačiam produktų tipui pagal standartą FSC-STD-40-004a;
b) yra kontroliuojami pagal tą pačią FSC kontrolės sistemą.

7.2. Nustatant produktų grupes pagal procentinę ir (arba) kreditų sistemą, taikomos šios papildomos sąlygos:

a) visiems produktams turi būti taikomas tas pats konversijos koeficientas. Neįvykdžius šios sąlygos, įvairių rūšių produktai vis tiek gali būti priskirti tai pačiai produktų grupei, tačiau kiekvienai produktų rūšiai turi būti pritaikytas atitinkamas konversijos koeficientas, kad būtų galima apskaičiuoti produktų, kurie gali būti parduodami su FSC procentine arba FSC kreditų žyma, kiekį;

b) visi produktai turi būti pagaminti iš tų pačių žaliavinių medžiagų (pavyzdžiui, pušies medienos) arba tokio paties žaliavinių medžiagų derinio (pavyzdžiui, faneruotos medienos drožlių plokščių produktų grupė, kurioje visi produktai pagaminti iš medienos drožlių plokštės ir lygiaverčių rūšių faneros derinio).

PASTABA. Produktų grupės žaliavines medžiagas ir (arba) medienos rūšis leidžiama pakeisti kitomis medžiagomis ir (arba) rūšimis su sąlyga, jeigu jos lygiavertės. Toje pačioje produktų grupėje leidžiami medžiagos ar produkto matmenų ar formos svyravimai. Skirtingos medienos celiuliozės rūšys laikomos lygiavertėmis žaliavinėmis medžiagomis.

4 langelis. Žaliavinių medžiagų pakeitimas kitomis vienoje produktų grupėje

Medžiagos ir (arba) medžių rūšys gali būti laikomos lygiavertėmis, jeigu jas pakeitus kitomis nepakinta gaminio savybės. Vertinant, ar nepakito gaminio savybės, atsižvelgiama į šiuos rodiklius:

- produkto tipo pasikeitimas (pagal FSC-STD-40-004a); **arba**
- produkto paskirties pasikeitimas; **arba**
- produkto kainos padidėjimas (kaina neturėtų būti naudojama kaip vienintelis rodiklis dėl jos galimų svyravimų, atsiradusių dėl, pavyzdžiui, pasikeitusios rinkos paklausos, derybų dėl kainos arba dėl įsigytų arba parduotų kiekių, tačiau ji gali būti naudojama kartu su kitais rodikliais, apibūdinančiais pagaminto produkto savybių pasikeitimą); **arba**
- produkto klasės padidėjimas; **arba**
- produkto išvaizdos pasikeitimas (išvaizda priklauso nuo medžiagų būdingųjų savybių. Tai netaikoma spausdinimo, dažymo ir kitiems apdailos procesams).

7.3 . Įmonė turi nuolat atnaujinti produktų grupių sąrašą, nurodydama kiekvienos grupės:

a) pagamintų produktų tipą (-us) pagal FSC-STD-40-004a;
b) pagamintiems produktams taikomas FSC žymas. Įmonei taip pat leidžiama nurodyti produktus, kurie gali būti paženklinti FSC etikete „Mažas ir bendruomeninis gamintojas“, jeigu įmonė pageidauja, kad ši informacija būtų vieša FSC sertifikatų duomenų bazėje;
c) medžio rūšį (įskaitant mokslinį ir bendrinį pavadinimą), kur informacija apie rūšį apibrėžia produkto savybes.

8. Perkėlimo sistema

5 langelis. Perkėlimo sistemos taikymas

Perkėlimo sistema – tai FSC žymų kontrolės sistema, kurioje naudojamas pats paprasčiausias metodas pagaminto produkto žymai nustatyti, perkeliant žaliavinių medžiagų FSC žymas tiesiai ant produkcijos. Atskiriant tinkamas medžiagas nuo tų, kurios neatitinka nustatytų reikalavimų, užtikrinamas ryšys tarp žaliavinių medžiagų ir pagamintos produkcijos visuose įmonės gamybos proceso etapuose.
Perkėlimo sistema gali būti taikoma visų tipų produktų grupėms, FSC žymoms ir veiklai.
Nėra jokių produkcijos žymų „pre-consumer reclaimed“ medienai, kadangi ji nėra laikoma tinkama žaliavine medžiaga perkėlimo sistemoje.

PASTABA. Nemedieniniams miško produktams, naudojamiems maistui ir medicininiais tikslais, gali būti naudojama tik perkėlimo sistema.

8.1. Kiekvienai produktų grupei įmonė turi nustatyti žymos taikymo laikotarpius arba gamybos užsakymus, kuriems privalės būti nurodoma viena FSC žyma.

8.2. Žymos taikymo laikotarpiams arba užsakymams, kuriems įvykdyti naudojamos tik vienos kategorijos žaliavinės medžiagos su tokia pačia FSC žyma, įmonė privalo taikyti šią FSC žymą ir pagamintai produkcijai.

8.3. Žymos taikymo laikotarpiams arba užsakymams, kuriems įvykdyti naudojamos skirtingų kategorijų žaliavinės medžiagos arba skirtingos procentinės ar kreditų žymos, įmonė privalo naudoti tokią gaminio FSC žymą, kurioje nurodytas mažiausias sertifikuotos medžiagos kiekis žaliavinėje medžiagoje, kaip nurodyta D lentelėje.

D lentelė. Galimi žaliavinių medžiagų FSC žymų ir atitinkamos produkcijos žymų deriniai taikant perkėlimo sistemą

<table>
<tr><th>Žaliavinės medžiagos</th><th>FSC 100%</th><th>FSC Mix Credit</th><th>FSC Mix x%</th><th>FSC Recycled Credit</th><th>FSC Recycled x%</th><th>„Pre-consumer reclaimed“ popierius</th><th>„Post-consumer reclaimed“ mediena ir popierius</th><th>FSC Controlled Wood</th></tr>
<tr><td>FSC 100%</td><td>FSC 100%</td><td rowspan="2">FSC Mix Credit</td><td rowspan="6">FSC Mix x%</td><td rowspan="2">FSC Mix Credit</td><td rowspan="2"></td><td colspan="2">FSC Mix 100%</td><td rowspan="3">FSC Controlled Wood</td></tr>
<tr><td>FSC Mix Credit</td><td colspan="2">FSC Mix Credit</td></tr>
<tr><td>FSC Mix x%</td><td colspan="5"></td><td rowspan="3"></td></tr>
<tr><td>FSC Recycled Credit</td><td colspan="2">FSC Mix Credit</td><td>FSC Recycled Credit</td><td rowspan="2"></td><td colspan="2">FSC Recycled Credit</td></tr>
<tr><td>FSC Recycled x%</td><td colspan="3"></td><td colspan="3">FSC Recycled x%</td></tr>
<tr><td>„Pre-consumer reclaimed“ popierius</td><td rowspan="2">FSC Mix 100%</td><td rowspan="2">FSC Mix Credit</td><td rowspan="2">FSC Recycled Credit</td><td rowspan="2"></td><td colspan="2" rowspan="2">FSC Recycled 100%</td><td rowspan="2">FSC žymos neleidžiamos</td></tr>
<tr><td>„Post-consumer reclaimed“ mediena ir popierius</td></tr>
<tr><td>FSC Controlled Wood</td><td colspan="3">FSC Controlled Wood</td><td colspan="3">FSC žymos neleidžiamos</td><td>FSC Controlled Wood</td></tr>
</table>

9. Procentinė sistema

6 langelis. Procentinės sistemos taikymas

Procentinė sistema – tai FSC kontrolės sistema, leidžianti parduoti visą pagamintą produkciją su procentinio santykio žyma, priklausomai nuo žaliavų kiekio su skirtingomis žymomis proporcijos gaminyje per nurodytą žymos taikymo laikotarpį. Procentinė sistema gali būti taikoma „FSC Mix“ ir „FSC Recycled“ produktų grupėms vienos ar kelių veiklos vietų lygiu. Procentinė sistema taip pat gali būti taikoma gaminiams su FSC etikete „Mažas ir bendruomeninis gamintojas“.

Procentinės sistemos **negalima** taikyti šių rūšių veiklai:
• produkcijos su žyma „FSC 100%“ pardavimas;
• prekyba gatavais medienos produktais ir popieriumi bei jų platinimas (pavyzdžiui, įmonės, užsiimančios popieriaus pardavimu);
• prekyba fiziškai nedisponuojamais produktais;
• prekyba nemedieniniais miško produktais (NMMP) ir jų perdirbimas, išskyrus bambuką ir iš medžių gautus NMMP (pavyzdžiui, kamštiena, sakai, žievė).

9.1 Kiekvienai produktų grupei įmonė turi nustatyti žymos taikymo laikotarpį arba užsakymus, kuriems privalės būti taikoma viena FSC procentinio santykio žyma.

9.2 „FSC Mix“ ir „FSC Recycled“ kategorijų žaliavinėms medžiagoms įmonė turi naudoti tiekėjo sąskaitoje faktūroje nurodomą procentinio santykio žymą arba kreditų žymą, skirtą apibrėžti žymą pagrindžiančių žaliavinių medžiagų kiekį.

PASTABA. Visas su kreditų žyma gautų medžiagų kiekis turi būti panaudotas kaip FSC žymą pagrindžiančios žaliavinės medžiagos.

9.3 Įmonė turi apskaičiuoti ir užregistruoti FSC žaliavinių medžiagų procentinę dalį kiekvienam žymos taikymo laikotarpiui ar užsakymui pagal šią formulę:

$$FSC\% = \frac{QC}{QT} \times 100$$

FSC% = FSC žaliavinių medžiagų procentinė dalis
QC = žymą pagrindžiančių žaliavinių medžiagų kiekis
QT = bendras miško kilmės žaliavinių medžiagų kiekis

9.4. Jeigu procentinė sistema taikoma kelių fizinių veiklos vietų lygiu, procentinė dalis turi būti apskaičiuojama pagal visose vietose panaudotą vidutinį FSC žaliavinių medžiagų procentinį kiekį. Procentinės sistemos taikymo kelių fizinių veiklos vietų lygiu sąlygos:

a) procentinės dalies apskaičiavimas turi būti taikomas tik tos pačios produktų grupės produktams;
b) visos veiklos vietos turi būti įtrauktos į individualų ar sudėtinį sertifikatą ir priklausyti bendrai struktūrai;
c) visos veiklos vietos turi būti toje pačioje šalyje arba euro zonoje;
d) visose veiklos vietose turi būti naudojama tokia pati integruota valdymo programinė įranga;
e) kiekvienoje veiklos vietoje, įtrauktoje į bendrą procentinės dalies apskaičiavimą, FSC sertifikuotos žaliavinės medžiagos procentinė dalis (FSC%) turi būti ne mažesnė kaip 50%.

PASTABA. FSC stebės procentinės sistemos taikymo kelių veiklos vietų lygiu aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą bei išlaidas ir šią informaciją dar kartą įvertins po dvejų metų. Įmonės, taikančios procentinę sistemą kelių veiklos vietų lygiu, privalo dalyvauti šiame monitoringo procese, teikdamos FSC prašomą informaciją.

9.5. Kiekvienai produktų grupei įmonė turi apskaičiuoti FSC procentą pagal:

a) žaliavinių medžiagų kiekį vienu žymos taikymo laikotarpiu arba kiekį, skirtą tam tikram užsakymui atlikti (paprastas procentinis kiekis); **arba**
b) žaliavinių medžiagų kiekį per tam tikrą skaičių ankstesnių žymos laikotarpių (slenkančio vidurkio procentas).

9.6. Laikotarpis, per kurį skaičiuojamas žaliavinių medžiagų procentinis kiekis, negali būti ilgesnis nei 12 mėnesių, nebent kitoks laikotarpis būtų pateisinamas dėl verslo pobūdžio ir aprobuotas FSC akredituotos sertifikavimo įstaigos.

9.7. Įmonėms, taikančioms paprasto procentinio kiekio metodą, leidžiama naudoti apskaičiuotą FSC% kiekį produkcijos, pagamintos per tą patį žymos laikotarpį ar tam pačiam užsakymui arba per kitą žymos laikotarpį, FSC žymoje.

9.8. Įmonės, taikančios slenkančio vidurkio procento metodą, privalo FSC%, apskaičiuotą remiantis tam tikru ankstesnių žymos taikymo laikotarpių skaičiumi, naudoti produkcijos, pagamintos per kitą žymos taikymo laikotarpį, FSC žymoje.

9.9. Įmonės, naudojančios FSC sertifikuotos medžiagos procentą kitame žymos taikymo laikotarpyje pagal 9.7 ir 9.8 punktų nuostatas, privalo užtikrinti, kad tiekiamo žaliavinių medžiagų kiekio svyravimai nebūtų naudojami padidinti produkcijos, parduodamos su FSC žyma, kiekį. Savo suvestinėse metinių kiekių ataskaitose įmonė turi parodyti, kad su FSC žyma parduotos produkcijos kiekis atitinka įsigytų žymą pagrindžiančių žaliavinių medžiagų kiekį ir jų konversijos veiksnius per ataskaitinį laikotarpį.

9.10. Įmonė gali parduoti visą per žymos taikymo laikotarpį ar pagal užsakymą pagamintą produkciją su procentinio kiekio žyma „FSC Mix“ arba „FSC Recycled“, kuri yra tokia pati arba žemesnė nei apskaičiuotas FSC% kiekis.

10. Kreditų sistema

7 langelis. Kreditų sistemos taikymas

Kreditų sistema – tai FSC kontrolės sistema, leidžianti parduoti dalį pagamintos produkcijos su kreditų žyma, remiantis žymą pagrindžiančių žaliavinių medžiagų kiekiu ir produktų grupei pritaikius atitinkamą konversijos koeficientą (-us).
Kreditų sistema gali būti naudojama „FSC Mix“ ir „FSC Recycled“ produktų grupėms vienos ar kelių fizinių veiklos vietų lygiu.
Kreditų sistemos **negalima** taikyti šių rūšių veiklai:
• produkcijos su žyma „FSC 100%“ pardavimas;
• prekyba gatavais medienos produktais ir popieriumi bei jų platinimas (pavyzdžiui, įmonės, užsiimančios popieriaus pardavimu);
• prekyba fiziškai nedisponuojamais produktais;
• prekyba nemedieniniais miško produktais (NMMP) ir jų perdirbimas, išskyrus bambuką ir iš medžių gautus NMMP (pavyzdžiui, kamštiena, sakai, žievė).
• spaudos darbai;
• produktų grupių su FSC etikete ir (arba) žyma „Mažas ir bendruomeninis gamintojas“.

Kreditų apskaita

10.1. Įmonė privalo kiekvienai produktų grupei sukurti ir vesti FSC kreditų apskaitą, užregistruodama sukauptus ir panaudotus FSC kreditus.

10.2. Įmonė turi vesti arba žaliavinių medžiagų, arba produkcijos kreditų apskaitą.

10.3. Kreditų sistema gali būti taikoma vienos arba kelių fizinių veiklos vietų lygiu. Centralizuotos apskaitos, apimančios kelias veiklos vietas, sukūrimo sąlygos:

a) kreditai turi būti paskirstomi toje pačioje produktų grupėje;

b) visos veiklos vietos turi būti įtrauktos į individualų ar sudėtinį sertifikatą ir priklausyti bendrai nuosavybės struktūrai;

c) visos veiklos vietos turi būti toje pačioje šalyje arba euro zonoje;

d) visose veiklos vietose turi būti naudojama tokia pati integruota valdymo programinė įranga;

e) kiekviena veiklos vieta, įtraukta į bendrą kreditų apskaitą, turi įnešti ne mažiau kaip 10 % įrašomų kreditų, kurie panaudojami toje vietoje per 12 mėnesių laikotarpį.

PASTABA. FSC stebės kreditų sistemos taikymo kelių veiklos vietų lygiu aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą bei išlaidas ir šią informaciją dar kartą įvertins po dvejų metų. Įmonės, taikančios kreditų sistemą kelių veiklos vietų lygiu, privalo dalyvauti šiame monitoringo procese, teikdamos FSC prašomą informaciją.

Kreditų apskaitos administravimas

10.4. Kategorijų „FSC Mix“ ir (arba) „FSC Recycled“ žaliavinėms medžiagoms įmonė privalo naudoti tiekėjo sąskaitoje faktūroje nurodomą procentinio kiekio žymą arba kreditų žymą, kad nustatytų žymą pagrindžiančių žaliavinių medžiagų kiekį.

PASTABA. Visas su kreditų žyma gautų medžiagų kiekis turi būti panaudotas kaip žymą pagrindžiančios žaliavinės medžiagos.

10.5. Jeigu kreditų sistema taikoma surenkamiems medienos produktams, kai kartu naudojamos skirtingos kokybės žaliavos, tokiu atveju aukštos kokybės komponentai, įsigyjami kaip kontroliuojamos medžiagos arba kaip „FSC Controlled Wood“ mediena, turi sudaryti ne daugiau kaip 30% produkto sudėties (pagal tūrį ar svorį).

10.6. Įmonė savo kreditų apskaitoje negali sukaupti daugiau FSC kreditų, negu jų buvo įrašyta į šią apskaitą per pastaruosius 24 mėnesius. (Tai reiškia, kad kreditai, kurie nebuvo panaudoti pagamintos produkcijos žymoms per šį laikotarpį, yra anuliuojami.) FSC kreditai, kurie viršija per praėjusį 24 mėnesių laikotarpį apskaitą papildžiusių kreditų sumą, kito mėnesio (t.y. 25-to mėnesio nuo kredito įrašymo į sąskaitą) pradžioje privalo būti nurašyti iš kreditų apskaitos.

10.7. Produkcijos kreditų kiekis turi būti nustatomas padauginant žaliavinių medžiagų kiekį iš taikytino konversijos koeficiento (-ų), nustatyto kiekvienam produktų grupės komponentui.

Produkcijos pardavimas su kreditų žyma

10.8. Prieš parduodama produktus su „FSC Mix“ arba „FSC Recycled“ žyma, įmonė turi konvertuoti žaliavinių medžiagų kiekį į kreditus pagal 10.7 punktą ir nurašyti juos iš FSC kreditų apskaitos.

10.9. Įmonei leidžiama gali parduoti produktus su FSC kredito žyma tik tuo atveju, jeigu atitinkamoje kreditų apskaitoje yra kreditų.

10.10. Įmonei leidžiama produkcijos dalį, kuri nebuvo parduota kaip „FSC Mix Credit“, tiekti su „FSC Controlled Wood“ žyma, remiantis atitinkama „FSC Controlled Wood“ kreditų apskaita.

PASTABA. „FSC Controlled Wood“ kreditų apskaita nebūtina, kai į „FSC Mix Credit“ apskaitą patenka visa įmonės produkcija.

III DALIS. Papildomi reikalavimai

11. FSC ženklinimo reikalavimai

11.1. Įmonė gali FSC sertifikuotus produktus ženklinti FSC etikete, laikydamasi standarte FSC-STD-50-001 nurodytų reikalavimų. FSC etiketės tipas visada turi atitikti FSC žymą pardavimo dokumentuose, kaip nurodyta E lentelėje.

E lentelė. FSC žymos ir atitinkamos FSC etiketės

Pagamintos produkcijos FSC žymos	FSC etiketė
FSC 100%	FSC 100%
FSC Mix – procentinis kiekis ne mažesnis kaip 70 %	FSC Mix
FSC Mix Credit	FSC Mix
FSC Recycled mediena – „post-consumer reclaimed“ antrinių žaliavų kiekis ne mažesnis kaip 70 %	FSC Recycled
FSC Recycled paper – ribinės vertės netaikomos	FSC Recycled
FSC Recycled Credit	FSC Recycled

11.2. Su FSC prekių ženklais gali būti reklamuojami tik FSC ženklinimo reikalavimus atitinkantys FSC produktai.

11.3. Produktai, kurie pagaminti tik iš žaliavinių medžiagų, gautų iš mažų ir (arba) bendruomeninių gamintojų, gali būti paženklinti etikete „Mažas ir bendruomeninis gamintojas“ (*FSC Small and Community*).

12. Užsakomosios paslaugos

12.1. Įmonė gali perduoti darbus, įtrauktus į jos sertifikato taikymo sritį, FSC CoC sertifikuotiems ir (arba) FSC CoC sertifikato neturintiems rangovams.

PASTABA. Įmonės susitarimus dėl darbų perleidimo įvertins sertifikavimo įstaiga, kad nustatytų galimą riziką ir atrinktų veiklos vietas, kuriose bus atliekamas patikrinimas vietoje.

12.2. Darbai, kuriems vykdyti sudaromos užsakomųjų paslaugų sutartys – tai darbai, įtraukti į įmonės CoC sertifikato taikymo sritį, kaip antai produktų pirkimas, apdorojimas, sandėliavimas, ženklinimas ir sąskaitų faktūrų išrašymas.

PASTABA. Sandėliavimo vietos neįtraukiamos į užsakomųjų paslaugų sutartis, jei tai yra sustojimo vietos pervežimo ar logistikos schemose. Tačiau jeigu įmonė pasamdo paslaugų teikėją sandėliuoti dar neparduotas prekes, tokia sandėliavimo vieta laikoma įmonės sandėlių ploto praplėtimu ir todėl jai galioja užsakomųjų paslaugų sutarties nuostatos.

12.3. Prieš perleisdama darbus naujam rangovui, įmonė privalo informuoti savo sertifikavimo įstaigą apie užsakomą paslaugą ir nurodyti rangovo pavadinimą bei kontaktinius duomenis.

12.4. Įmonė privalo sudaryti užsakomųjų paslaugų sutartį su kiekvienu FSC sertifikato neturinčiu rangovu, kurioje turi būti nurodoma, kad rangovas įsipareigoja bent jau:

a) atitikti visus taikomus sertifikavimo reikalavimus ir laikytis įmonės procedūrų, susijusių su užsakoma paslauga;
b) be leidimo nenaudoti FSC prekių ženklų (pavyzdžiui, ant savo produkcijos arba savo interneto svetainėje);
c) neperleisti subrangovui jokių apdorojimo darbų;
d) pripažinti įmonės sertifikavimo įstaigos teisę atlikti rangovo auditą;

e) per 10 darbo dienų pranešti įmonei, jeigu rangovas yra įtrauktas į sąrašą organizacijų, kurios nebendradarbiauja su FSC, kaip nurodyta FSC-POL-01-004, ir todėl neatitinka užsakomųjų paslaugų teikimo FSC sertifikuotoms organizacijoms kriterijų.

12.5. Įmonė privalo supažindinti savo rangovą (-us) su dokumentais pagrįstomis procedūromis, kad būtų užtikrinta, jog:

a) vykdant perduotus darbus, medžiagos, už kurias atsako rangovas, nebūtų užterštos ar sumaišytos su jokiomis kitomis medžiagomis;
b) rangovas tvarkys žaliavinių medžiagų, produkcijos ir pristatymo dokumentų, susijusių su visomis medžiagomis, kurioms taikoma užsakomųjų paslaugų sutartis, apskaitą;
c) jeigu rangovas įmonės vardu ženklins produkciją FSC etikete, jis privalės ženklinti tik reikalavimus atitinkančius produktus, pagamintus pagal užsakomųjų paslaugų sutartį.

12.6. Užsakomųjų paslaugų vykdymo metu įmonė privalo išlaikyti visų medžiagų teisinę nuosavybę.

PASTABA. Nėra reikalaujama, kad atlikus užsakomuosius darbus produkcija vėl pereitų į įmonės dispoziciją, (pavyzdžiui, produkcija gali būti siunčiama iš rangovo tiesiai įmonės klientui).

12.7. Įmonė turi įforminti medžiagų, siunčiamų užsakomosioms paslaugoms, sąskaitas faktūras pagal 5.1 punkte nurodytus reikalavimus. Atlikę užsakytus darbus, rangovai neprivalo įforminti medžiagų sąskaitų faktūrų.

12.8. Įmonei leidžiama veikti kaip FSC sertifikuotam rangovui, teikiančiam paslaugas kitoms įmonėms. Tokiu atveju įmonė turi įtraukti užsakomąsias paslaugas į savo FSC sertifikato taikymo sritį ir užtikrinti, kad būtų laikomasi visų taikomų sertifikavimo reikalavimų.

12.9. Jeigu įmonė teikia FSC sertifikuotas užsakomąsias paslaugas FSC sertifikato neturintiems užsakovams, pastariesiems leidžiama pirkti žaliavas užsakytiems darbams. Siekiant užtikrinti, kad nebūtų pažeista gamybos grandis, medžiagos iš FSC sertifikuoto tiekėjo turi būti nuvežtos tiesiai į įmonę (t. y. nesertifikuotas užsakovas neturi fiziškai disponuoti medžiagomis iki perleistų darbų vykdymo pradžios).

IV DALIS. Individualus, sudėtinis ir grupinis CoC sertifikavimas: įmonių tinkamumo kriterijai

13. Individualus CoC sertifikavimas

13.1. Įmonė atitinka individualaus CoC sertifikavimo reikalavimus, jeigu į sertifikato taikymo sritį patenka viena ar kelios (dvi ar daugiau) veiklos vietos, atitinkančios šiuos kriterijus:

a) viena veiklos vieta, kuriai taikomas individualus CoC sertifikatas:
   i) veikia kaip sertifikato turėtoja;
   ii) atsako už sąskaitų faktūrų išrašymą išorės klientams už sertifikuotas ir nesertifikuotas medžiagas ar produktus, įtrauktus į sertifikato taikymo sritį;
   iii) kontroliuoja FSC prekės ženklų naudojimą.

b) visos veiklos vietos, kurioms taikomas individualus CoC sertifikatas:
   i) priskiriamos bendrai nuosavybės struktūrai;
   ii) yra tiesiogiai kontroliuojamos sertifikato turėtojo;
   iii) viena su kita susijusios išskirtiniais verslo santykiais gamindamos galutinę produkciją ar produktus, kurie įtraukti į sertifikato taikymo sritį;
   iv) yra vienoje šalyje.

.

13.2. Individualaus CoC sertifikavimo atveju visos į sertifikato taikymo sritį patenkančios veiklos vietos turi atitikti visus taikomus sertifikavimo reikalavimus, nurodytus standarte FSC-STD-40-004. Standarte FSC-STD-40-003 nurodyti reikalavimai netaikomi.

PASTABA. Pasirinkus šį variantą, sertifikavimo įstaiga turi per kiekvieną auditą įvertinti, kaip įgyvendinami visi standarte FSC-STD-40-004 nurodyti sertifikavimo reikalavimai visose veiklos vietose, kurios įtrauktos į sertifikato taikymo sritį (t.y. atrankos principas netaikomas).

14. Sudėtinis CoC sertifikavimas

14.1. Įmonė atitinka sudėtinio gamybos grandies sertifikavimo reikalavimus, jeigu į sertifikato taikymo sritį patenka dvi ar daugiau veiklos vietų ar juridinių subjektų (standarte FSC-STD-40-003 vadinamos „dalyvėmis“), atitinkančios šiuos kriterijus:

a) visos dalyvės ir įmonė, kuriai išduotas sertifikatas, priskiriamos bendrai nuosavybės struktūrai; **arba**

b) visos dalyvės:
   i) yra susijusios teisiniais ir (arba) sutartiniais santykiais su įmonė; **ir**
   ii) turi bendras veiklos procedūras (pavyzdžiui, vienodus gamybos metodus, vienodas produkto specifikacijas, integruotos valdymo sistemos programinę įrangą); **ir**
   iii) yra pavaldžios centralizuotai administruojamai ir kontroliuojamai valdymo sistemai, kurią sukūrė įmonė, turinti atitinkamus įgaliojimus ir atsakinga ne tik už sertifikavimo sritį, bet ir bent jau už:
      - miško produktų centralizuoto pirkimo ar pardavimo funkcijas;
      - veiklą su tokiu pačiu prekės ženklu (pavyzdžiui, frančizė, mažmeninė prekyba).

14.2. Remiantis 14.1 punkto reikalavimais, toliau nurodytos įmonės neatitinka sudėtinio CoC sertifikavimo kriterijų:

a) įmonės, neturinčios įgaliojimų įtraukti dalyves į sertifikato taikymo sritį ir iš jos pašalinti;
b) asociacijos;
c) nekomercinės įmonės, turinčios pelno siekiančių narių.

14.3. Sudėtinio CoC sertifikavimo atveju visos į sertifikato taikymo sritį įtrauktos veiklos vietos privalo atitikti visus taikomus reikalavimus, nurodytus standartuose FSC-STD-40-004 ir FSC-STD-40-003.

PASTABA. Sudėtinį sertifikatą įvertina sertifikavimo įstaiga, remdamasi apibrėžta atrankos metodika, nurodyta standarte FSC-STD-20-011.

15. Grupinis CoC sertifikavimas

15.1. Grupinis CoC sertifikatas gali būti išduotas dviem ar daugiau nepriklausomų juridinių subjektų (kurie FSC-STD-40-003 standarte vadinami „dalyvėmis“), įtrauktų į to sertifikato taikymo sritį, su sąlyga, jeigu tenkinami šie tinkamumo reikalavimai:

a) kiekviena dalyvė turi atitikti „mažo“ gamintojo kriterijus, t.y.:

i) joje dirba ne daugiau kaip 15 darbuotojų (visos darbo dienos ekvivalentas); **arba**

ii) ne daugiau kaip 25 darbuotojai (visos darbo dienos ekvivalentas) **ir** bendra metinė apyvarta neviršija 1 000 000 USD.

PASTABA. Metinės apyvartos kriterijus taikomas tik komercinę veiklą vykdančioms įmonėms.

b) visos dalyvės turi būti toje pačioje šalyje, kaip ir įmonė, kuriai išduotas sertifikatas.

PASTABA. Standartu FSC-PRO-40-003 FSC nacionaliniai biurai yra įgalioti nustatyti specifinius nacionalinius grupinio CoC sertifikavimo kriterijus. FSC patvirtinti nacionaliniai tinkamumo kriterijai pakeičia 15.1 punkto a papunktyje nurodytus kriterijus ir skelbiami FSC svetainėje (dokumente FSC-PRO-40-003a).

15.2. Atliekant grupinį CoC sertifikavimą, visos į sertifikato taikymo sritį įtrauktos dalyvės privalo atitikti taikomus sertifikavimo reikalavimus, nurodytus standartuose FSC-STD-40-004 ir FSCSTD-40-003.

PASTABA. Grupinius CoC sertifikatus įvertina sertifikavimo įstaiga, remdamasi standarte FSC-STD-20-011 pateikta atrankos metodika.

F lentelė. Individualaus, sudėtinio ir grupinio CoC sertifikavimo reikalavimų palyginimas

Reikalavimas	Individualus sertifikavimas	Sudėtinis sertifikavimas	Grupinis sertifikavimas
Visos veiklos vietos turi priklausyti bendrai nuosavybės struktūrai	Taip	Nebūtinai. Bendras savininkas būtinas 14.1 (a) punkte nurodytu atveju.	Ne
Veiklos vietos gali savarankiškai parduoti FSC sertifikuotus produktus	Ne. Sąskaitas už FSC sertifikuotą produkciją klientams gali išrašyti tik viena į sertifikato taikymo sritį įtraukta veiklos vieta	Taip	Taip
Visos veiklos vietos turi būti vienoje šalyje	Taip	Ne	Taip
Įmonė turi įkurti centrinį biurą sertifikatų administravimui ir vidaus stebėsenai	Ne	Taip	Taip
Sertifikavimo įstaiga gali taikyti atrankos metodus vertintinoms vietoms atrinkti	Ne. Sertifikavimo įstaiga kasmet turi įvertinti visas į sertifikato taikymo sritį įtrauktas veiklos vietas.	Taip	Taip
Sertifikato taikymo sritis gali būti išplėsta	Norint į sertifikato taikymo sritį įtraukti naujų veiklos vietų, sertifikavimo įstaiga privalo atlikti auditą.	Įmonė gali bet kuriuo metu į sertifikato taikymo sritį įtraukti naujų veiklos vietų laikydamasi sertifikavimo įstaigos nustatytų sertifikato taikymo išplėtimo ribų.	Įmonė gali bet kuriuo metu į sertifikato taikymo sritį įtraukti naujų veiklos vietų laikydamasi sertifikavimo įstaigos nustatytų sertifikato taikymo išplėtimo ribų.

A Priedas. Produktų grupių pavyzdžiai

Toliau G lentelėje pateikti teisingo (✓) ir neteisingo (✗) produktų grupių sąvokos taikymo pavyzdžiai:

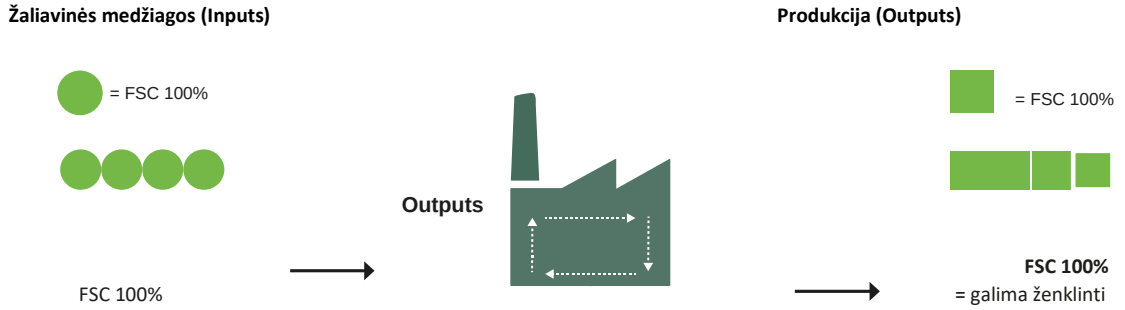
G lentelė. Produktų grupių taikymo pavyzdžiai

Produktų grupių pavyzdžiai		**Pagrindimas**
Pušies rąstai perdirbami į pjautinę medieną, skiedras ir pjuvenas	✓ Sukuriamos trys atskiros produktų grupės: pjautinė mediena, skiedros ir pjuvenos.	Kiekvienas pagamintas produktas priklauso skirtingai produktų kategorijai.
	✓ Sukuriamos dvi atskiros produktų grupės: pjautinė mediena ir mediena skiedrų ir drožlių forma (skiedros ir pjuvenos patenka į tą pačią produktų grupę).	Skiedros ir drožlės gali būti priskiriamos tai pačiai produktų klasei (W3 „Mediena skiedrų arba drožlių forma“).
	✗ Sukuriama viena produktų grupė, į kurią įeina pjautinė mediena, skiedros ir pjuvenos.	Pjautinė mediena, skiedros ir pjuvenos priklauso skirtingoms produktų kategorijoms.
Pušies ir ąžuolo rąstai perdirbami į pjautinę medieną, skiedras ir pjuvenas	✓ Sukuriamos trys atskiros produktų grupės: pušies pjautinė mediena, ąžuolo pjautinė mediena, skiedrų ir drožlių mediena (pušies ir ąžuolo medienos apdorojimo procese susidariusios atliekos).	Pušies ir ąžuolo pjautinė mediena nėra tarpusavyje pakeičiami produktai. Tačiau „skiedrų ir drožlių medienos“ atveju šios dvi rūšys gali būti apjungiamos į vieną grupę, kadangi dėl jų nesikeičia pagaminto produkto kokybė.
	✗ Sukuriama viena produktų grupė „pjautinė mediena“, į kurią įeina pušies ir ąžuolo pjautinė mediena.	Pušies ir ąžuolo pjautinė mediena pasižymi skirtingomis savybėmis ir todėl nėra tarpusavyje pakeičiami produktai.
Stalai, gaminami iš MDF ir faneros	✓ Sukuriama produktų grupė „Stalai“ (įvairių dydžių ir formų, pavyzdžiui, apvalūs ir kvadratiniai stalai), į kurią įeina MDF ir graikinio riešutmedžio fanera.	Toje pačioje produktų grupėje medžiagos ar produkto matmenys arba forma gali skirtis.
	✗ Sukuriama viena produktų grupė „Stalai“ (įvairių dydžių ir formų, pavyzdžiui, apvalūs ir kvadratiniai stalai), į kurią įeina MDF ir kelių medžio rūšių fanera. Graikinio riešutmedžio, ritininės tiamos ir klevo faner priskiriama tai pačiai produktų grupei.	Graikinio riešutmedžio, ritininės tiamos ir klevo fanera negali pakeisti viena kitos, kadangi pakinta pagaminto produkto kokybė (vertė ir išvaizda).
Stalai, gaminami iš MDF ir melamino popieriaus	✓ Sukuriama viena produktų grupė „Stalai“ (įvairių dydžių ir spalvų), į kurią įeina MDF ir melamino popierius (pavyzdžiui, baltas melamino popierius ir medžio imitacijos melamino popierius priskiriami tai pačiai produktų grupei).	Marginimas, dažymas ir kiti apdailos darbai nelaikomi kokybės rodikliais.
Popierius, gaminamas iš pirminio ir regeneruoto pluošto	✓ Sukuriama laikraštinio popieriaus produktų grupė, kuriai priskiriamas pirminis ir antrinių žaliavų pluoštas skirtingomis proporcijomis. Dalis produktų grupės produkcijos yra balta, dalis ruda dėl skirtingų pluošto proporcijų ir balinimo proceso.	Skirtingos pluošto rūšys ir proporcijos gali būti priskiriamos tai pačiai produktų grupei, jeigu dėl jų nepasikeičia produkcijos funkcija. Pagaminta produkcija turi būti priskirtas tai pačiai produktų kategorijai.
	✗ Laikraštinio popieriaus ir specialiojo popieriaus gamybai naudojamas tas pats antrinių žaliavų pluoštas. Laikraštinis popierius ir specialusis popierius priskiriami tai pačiai produktų grupei.	Laikraštinis popierius ir specialusis popierius pasižymi skirtingomis savybėmis ir priklauso skirtingoms produktų kategorijoms. Jeigu įmonė taiko kreditų sistemą, ji gali pasirinkti sukurti kreditų sąskaitą gamybinėms medžiagoms iš regeneruoto pluošto ir priskirti ją skirtingoms produktų grupėms (pavyzdžiui, laikraštinio popieriaus ir gofruoto popierius), pritaikydama atitinkamus konversijos koeficientus prieš juos parduodama su FSC kreditų žymomis.
Medžio drožlių plokštės, nepadengtos ir padengtos melamino popieriumi	✗ Sukuriama viena produktų grupė, į kurią įeina padengtų ir nepadengtų medžio drožlių produkcija.	Nepadengtos ir padengtos medžio drožlių plokštės yra skirtingi gaminiai ir turi būti priskiriamos skirtingoms produktų grupėms.

B priedas. FSC kontrolės sistemų taikymo pavyzdžiai

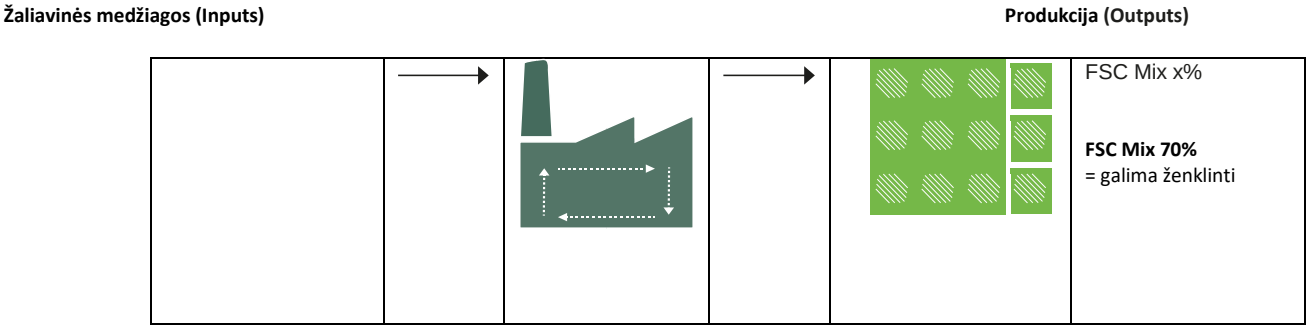
Perkėlimo sistema

A pavyzdys: Produktų grupės, kurių gamybai naudojamos vienos rūšies žaliavinės medžiagos

Produkcijos FSC žymos nustatymas. A pavyzdyje vienos rūšies žaliavinės medžiagos ir jų žyma (FSC 100%) perkeliama produkcijai.

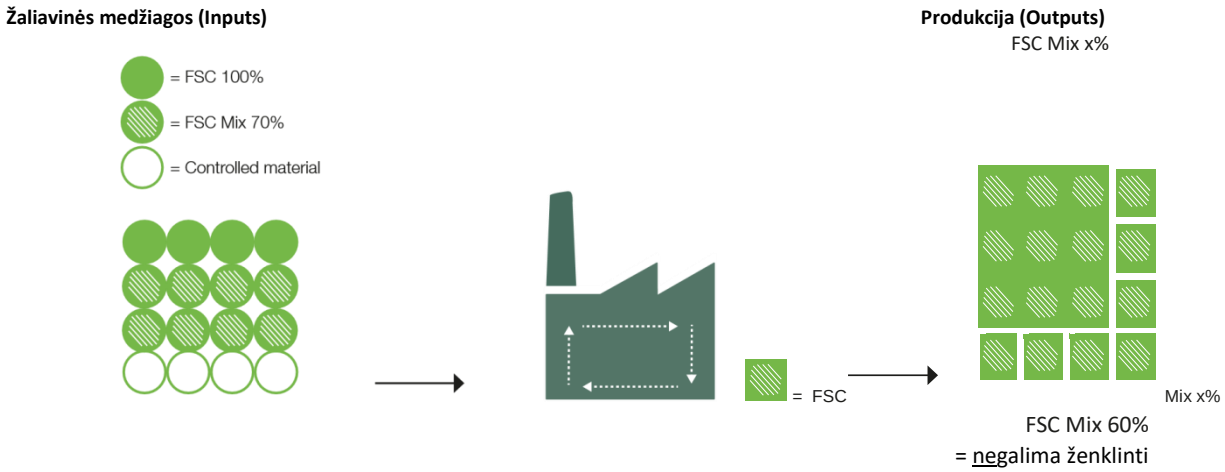
B pavyzdys. Produktų grupės, kurių gamybai naudojamos dviem ar daugiau skirtingų medžiagų kategorijoms priskiriamos žaliavinės medžiagos

Produkcijos FSC žymos nustatymas. Remiantis D lentelėje nurodytais reikalavimais, perkėlimo sistemoje naudojant pirminės žaliavos (FSC 100%) ir antrinių žaliavų (FSC Recycled x%) mišinį produkcijos žyma bus „FSC Mix x%“ (žr. „FSC Mix“ apibrėžimą).

Procentinė sistema

C pavyzdys. Produktų grupės, kurių gamybai naudojamos dviem ar daugiau skirtingų medžiagų kategorijoms priskiriamos žaliavinės medžiagos

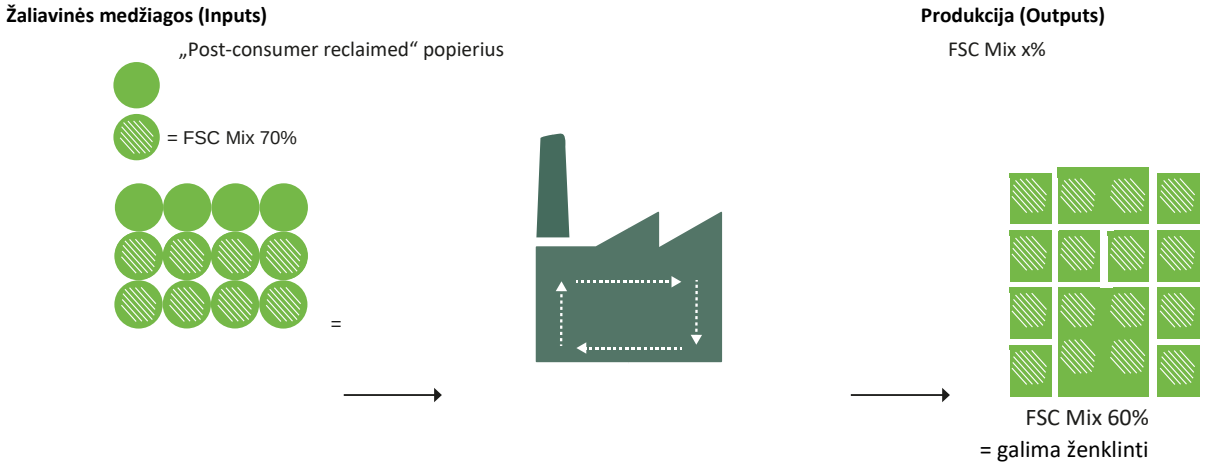
Pagamintos produkcijos FSC žyma apskaičiuojama taip:

4 vnt. FSC 100 % žaliavinių medžiagų	

8 vnt. FSC 70 % žaliavinių medžiagų 4 vnt. kontroliuojamos žaliavos	(4 x 1) + (8 x 0.7) + (4 x 0) x 100% = 4 + 5.6 + 0 x 100% = **60%** 4 + 8 + 4 16

Produkcijos FSC žymos nustatymas: C pavyzdyje pateiktu atveju naudojant trijų rūšių pirmines žaliavas (FSC 100%, FSC Mix 70% ir FSC Controlled Wood), produkcijos žyma bus „FSC Mix“ (žr. „FSC Mix“ apibrėžimą).

D pavyzdys. Produktų grupės, kurių gamybai naudojamos dviem ar daugiau skirtingoms medžiagų kategorijoms priskiriamos žaliavinės medžiagos

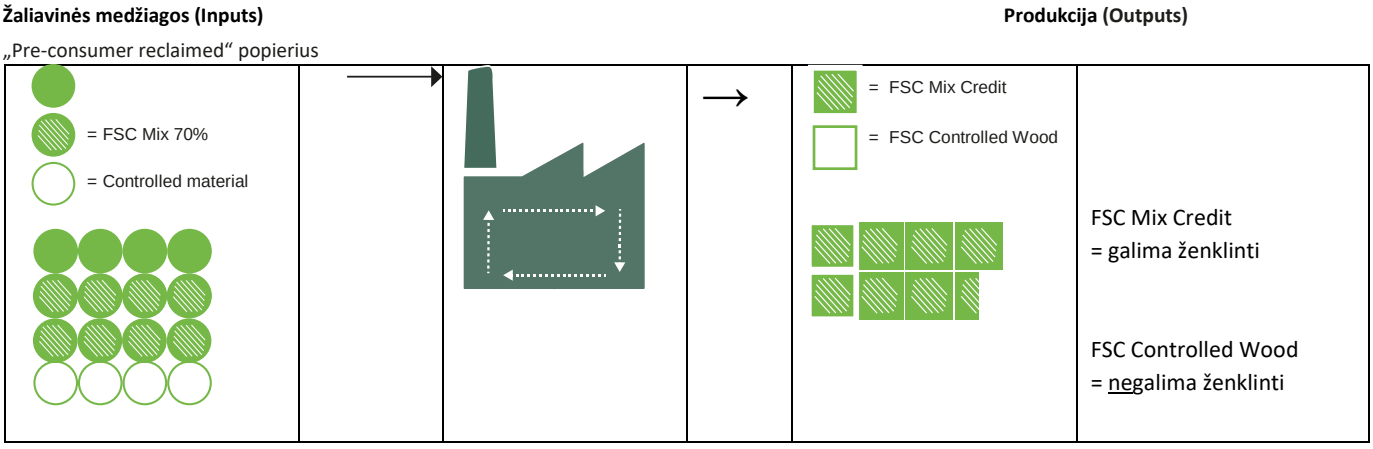
Produkcijos FSC žyma apskaičiuojama taip:

4 vnt. „pre-consumer reclaimed“ popieriaus 8 vnt. „FSC Mix 70 %“ žaliavinių medžiagų	(4 x 1) + (8 x 0.7) x 100% = 4 + 5.6 x 100% = **80%** 4 + 8 12

Pagamintos produkcijos FSC žymos nustatymas. D pavyzdyje pateiktu atveju naudojant „pre-consumer reclaimed“ popierių ir „FSC Mix 70%“ žaliavines medžiagas, produkcijos žyma bus „FSC Mix“.

Kreditų sistema

E pavyzdys. Produktų grupės, kurių gamybai naudojamos dviem ar daugiau skirtingoms medžiagų kategorijoms priskiriamos žaliavinės medžiagos

Pagamintų produkcijos vienetų, kurie gali būti parduodami su žyma „FSC Mix Credit“ apskaičiuojama taip:

4 vnt. „pre-consumer reclaimed“ popieriaus 8 vnt. „FSC Mix 70 %“ žaliavinių medžiagų 4 vnt. kontroliuojamos žaliavos	(4 x 1) + (8 x 0.7) + (4 x 0) = 4 + 5.6 = **9,6 vnt. FSC Mix Credit** Likusius **6,4 vnt.** galima parduoti kaip „FSC Controlled Wood“

Produkcijos FSC žymos nustatymas. E pavyzdyje pateiktu atveju naudojant antrines žaliavas („pre-consumer reclaimed“ popierių) ir pirmines žaliavas („FSC Mix 70%“ ir „FSC Controlled Wood“), produkcijos žyma bus „FSC Mix“ (žr. „FSC Mix“ apibrėžimą).

C priedas. Terminai ir apibrėžimai

Šiame standarte vartojamos standarto FSC-STD-01-002 FSC terminų žodynėlyje ir toliau pateiktos sąvokos ir apibrėžimai:

Patvirtinimo data (Approval date) – diena, kurią tvirtinančioji institucija patvirtino FSC norminį dokumentą.

Surinktas produktas (Assembled product) – produktas, pagamintas iš dviejų ar daugiau miško kilmės komponentų (pavyzdžiui, natūralios medienos ir medžio drožlių plokštės), sujungtų kartu taip, kad šie sudarytų naują gaminį (pavyzdžiui, baldai, muzikos instrumentai, fanera, laminuoti gaminiai ir pakavimo ar spausdintos medžiagos, kuriose yra skirtingų popieriaus komponentų).

Sertifikavimo įstaiga (Certification body) – įstaiga, kuri teikia atitikties vertinimo paslaugas ir kuri gali būti akreditavimo objektas (pritaikyta pagal ISO/IEC 17011:2004 (E).

Gamybos grandis (Chain of custody) – FSC gamybos grandis (CoC) – tai produkto kelias iš miško arba (antrinių žaliavų atveju) nuo medžiagos perdirbimo momento iki jo pardavimo su FSC žyma ir (arba) gaminio užbaigimo ir paženklinimo FSC etikete. CoC apima visus įsigijimo, apdorojimo, prekybos ir platinimo etapus, kai pereinant į kitą tiekimo etapą pasikeičia ir produkto savininkas.

Produktas iš skiedrų ir pluošto (Chip and fibre product) – produktas, kurio gamybai naudojama į drožles sumalta arba defibruota mediena (pavyzdžiui, celiuliozė, popierius, spausdintos medžiagos, kartonas, medžio drožlių plokštė, medžio plaušo plokštė).

Žymą pagrindžianti žaliavinė medžiaga (Claim-contributing input) – medžiaga, į kurią atsižvelgiama nustatant „FSC Mix“ arba „FSC Recycled“ žymą produktams, kontroliuojamiems pagal procentinę arba kreditų sistemą. Žymą pagrindžiančios medžiagos gali būti: FSC sertifikuotos medžiagos, „post-consumer reclaimed“ antrinės žaliavos, „pre-consumer reclaimed“ popierius (Pastaba: į pastarąją kategoriją neįeina kitos „post-consumer reclaimed“ antrinės žaliavos, tokios kaip mediena ir kamštiena). Su žymomis „FSC Mix x%“ arba „FSC Recycled x%“ įsigytų medžiagų, kurios laikomos žyma pagrindžiančiomis medžiagomis, kiekis yra proporcingas tiekėjo pardavimo dokumentuose nurodytam procentiniam kiekiui (pavyzdžiui, jeigu 10 kg gauti su žyma „FSC Mix 70 %“, žymą pagrindžiančia medžiaga laikomi tik 7 kg). Medžiagų, gautų su žymomis „FSC Mix Credit“ arba „FSC Recycled Credit“, visas kiekis laikomas žyma pagrindžiančiomis medžiagomis (t.y. 100 % medžiagų kiekio).

Žymos taikymo laikotarpis (Claim period) – laikotarpis, kurį įmonė nustato kiekvienai produktų grupei, norėdama nurodyti tam tikrą FSC žymą. Trumpiausias žymos taikymo laikotarpis – tai laikas, per kurį turi būti pagaminta produkcijos partija, įskaitant produkcijos gavimą, sandėliavimą, apdorojimą, ženklinimą ir pardavimą.

CoC valdymo sistema (CoC management system) – organizacinė struktūra, veiklos politika, procedūros, procesai ir ištekliai, reikalingi norint sėkmingai įgyvendinti šio standarto reikalavimus.

Bendra nuosavybė (Common ownership) – nuosavybės struktūra, kurioje visos į gamybos grandies sertifikato taikymo sritį įtrauktos veiklos vietos priklauso vienam savininkui. Nuosavybė reiškia, kad savininkas valdo ne mažiau kaip 51% veiklos vietų akcijų.

Skundas (Complaint) – nepasitenkinimas, kurį raštu išreiškia bet kuris asmuo ar įmonė dėl sertifikuotos įmonės atitikties reikalavimams. Skundas turi būti susijęs su įmonės CoC sertifikato taikymo sritimi, jame turi būti nurodytas skundo teikėjo pavadinimas ir kontaktinė informacija, aiškiai išdėstyta skundo esmė bei pateikti kiekvieną skundo elementą ar aspektą pagrindžiantys įrodymai.

Komponentas (Component) – atskira ir atskiriama surinkto produkto dalis.

Bendruomeninis gamintojas (Community producer) – administracinis miško tvarkymo vienetas (MTV), kuris atitinka toliau išvardytus valdymo teisės ir valdymo kriterijus ir todėl gali būti ženklinamas FSC etikete „Mažas ir bendruomeninis gamintojas“ (Small and Community):

> Juridinis disponavimas (Tenure) – juridinė teisė valdyti MTV (pavyzdžiui, nuosavybės teisė į turtą, ilgalaikė nuoma, koncesija) priklauso bendruomenei ir galioja viena iš šių dviejų sąlygų:

i. bendruomenės nariai turi būti vietinės tautos[2] arba tradicinės tautos[3]; arba

ii. MTV atitinka tinkamumo kriterijus [4] , taikomus mažiems ir mažu intensyvumu tvarkomiems miškams (SLIMF).

Valdymas (Management) – bendruomenė aktyviai tvarko MTV bendromis pastangomis (pavyzdžiui, pagal bendruomenės miško tvarkymo planą) **arba** bendruomenė paveda miško tvarkymą kitiems subjektams (pavyzdžiui, išteklių valdytojui, rangovams, miško produktų gamybos bendrovei).

Jeigu bendruomenė perduoda miško valdymą kitiems subjektams, turi būti laikomasi 1 **ir** 2 **arba** 3 kriterijų:

1. teisinė atsakomybė už miško kirtimo darbus tenka bendruomenei atstovaujančiai įstaigai[5]; **ir**
2. bendruomenė atlieka miško kirtimo darbus; arba
3. bendruomenei atstovaujanti įstaiga atsako už miškų valdymo sprendimus ir seka bei stebi visus darbus.

PASTABA. Miškas gali būti bendruomenei priklausančių miškų teritorijoje ir (arba) individualiuose sklypuose, su sąlyga, kad teisė naudotis mišku priklauso bendruomenei (pavyzdžiui, Meksikos *ejidos* (bendruomenių savivalda) Brazilijos darnaus vystymosi rezervatai).

Užsakovas (Contracting organization) – fizinis asmuo, įmonė ar kitas juridinis subjektas, samdantis rangovą atlikti bet kokią veiklą, įtrauktą į CoC sertifikato taikymo sritį.

Rangovas (Contractor) – fizinis asmuo, įmonė ar kitas juridinis subjektas, kurį pasamdė įmonė atlikti bet kokią veiklą, įtrauktą į CoC sertifikato taikymo sritį.

Kontroliuojama medžiaga (Controlled material) – be FSC žymos tiekiama medžiaga, kuri buvo įvertinta kaip atitinkanti standarto FSC-STD-40-005 „Kontroliuojamos medienos įsigijimas“ reikalavimus.

Konversijos koeficientas (Conversion factor) – santykis tarp medžiagų kiekio ir produkcijos kiekio konkrečiame įmonės vykdomame transformacijos procese. Konversijos koeficientas apskaičiuojamas padalijant produkcijos kiekį iš medžiagų kiekio ir taikomas visam produktui arba kiekvienam atskiram produkto komponentui.

Gretutinis produktas (Co-product) – produktas, susidarantis kito (pagrindinio) produkto pirminės gamybos metu iš tų pačių medžiagų (pavyzdžiui, pjuvenos, skiedros, susidariusios apdorojant pjautinę medieną).

Kreditų apskaita (Credit account) – apskaita, kurią tvarko kreditinę sistemą naudojanti įmonė ir kurioje įrašomi ir panaikinami kreditai, skirta kontroliuoti produktų, parduodamų su žymomis „FSC Mix Credit“, „FSC Recycled Credit“ arba „FSC Controlled Wood“, kiekius.

Kreditų sistema (**Credit system)** – FSC žymų kontrolės sistema, kurią taikant galima parduoti dalį produktų grupės produkcijos su kreditų žyma, atitinkančia žymą pagrindžiančių žaliavinių medžiagų kiekį ir taikytiną konversijos koeficientą (-ius).

Pristatymo dokumentas (Delivery document) – popierinis arba elektroninis dokumentas, pridedamas prie prekių siuntos, kuriame nurodytas pristatytų prekių pavadinimas, rūšis ir kiekis. Pristatymo dokumentų pavyzdžiai: pristatymo pranešimai, važtaraščiai, transportavimo dokumentai ar pakuočių sąrašai.

Įsigaliojimo data (Effective date) – diena, nuo kurios paskelbtą FSC norminį dokumentą galima pradėti naudoti.

---

[2] Vietinių tautų apibrėžimas pateiktas dokumente „FSC miškų tvarkymo principai ir kriterijai“ (5 redakcija, 5 projektas): „Žmonės ir grupės žmonių, kurie gali būti taip identifikuojami arba apibūdinami: svarbiausias požymis ar kriterijus yra tai, kad atskiras individas identifikuoja save kaip tenykštį gyventoją, o bendruomenė pripažįsta jį savo nariu; istorinis tęstinis ryšys su prieškolonijinėmis ir (arba) iki naujakurių gyvenusiomis bendruomenėmis; stiprus ryšys su teritorija ir aplinkiniais gamtos ištekliais; atskira socialinė, ekonominė ir politinė sistema; atskira kalba, kultūra ir tikėjimas; sudaro nedominuojančias visuomenės grupes; nusprendžia išlaikyti ir atkurti savo protėvių, kaip atskirų tautų ir bendruomenių, gyvenamąją aplinką ir sistemas.“ *Šaltinis: parengta pagal Jungtinių Tautų Nuolatinio forumo vietinių gyventojų klausimais informacinį biuletenį „Kas yra vietinės tautos?“ (Who are indigenous peoples), 2007 m. spalis; Jungtinių Tautų Vystymo grupės dokumentą „Gairės vietinių tautų klausimais“ (Guidelines on Indigenous Peoples' Issues), JT 2009; Jungtinių Tautų deklaraciją dėl vietinių tautų teisių, 2007 m. rugsėjo 13 d.*

[3] Tradicinių tautų apibrėžimas pateiktas „FSC miškų tvarkymo principai ir kriterijai“ (5 redakcija, 5 projektas): „Tradicinės tautos – tai socialinės grupės ar tautos, kurios neidentifikuoti savęs kaip tenykščius gyventojus ir kurios teigia turinčios teises į savo žemes, miškus ir kitus išteklius remdamosi nuo seno nusistovėjusiais papročiais arba tradiciniu apsigyvenimu ir naudojimusi.“ *Šaltinis: „Miško tautų programa“ (Forest Peoples Programme), Marcus Colchester, 2009 m. spalio 7 d.*

[4] Žr. „Atitikties SLIMF kriterijai“ ((FSC-STD-01-003).

[5] „Valstybės sąžiningai konsultuojasi ir bendradarbiauja su atitinkamomis vietinėmis tautomis per šias atstovaujančias institucijas, siekdamos gauti jų laisvą, išankstinį ir informuotą sutikimą prieš priimdamos ir įgyvendindamos teisines arba administracines priemones, galinčias jas paveikti.“ *Šaltinis: Jungtinių Tautų deklaracija dėl vietinių tautų teisių, 19 str.*

.

Tinkamos žaliavinės medžiagos (Eligible input) – pirminės ir antrinės žaliavos, kurios gali būti panaudotos atitinkamos FSC produktų grupės gamybai, priklausomai nuo medžiagos kategorijos.

Galutinis naudotojas (galutinis vartotojas) (**End-user, end-consumer**) – asmuo ar įmonė, kuri nusiperka ir naudoja produktą, o ne jį gamina, juo prekiauja ir (arba) jį parduoda.

Euro zona (Eurozone) – geografinis ir ekonominis regionas, į kurį įeina visos Europos Sąjungos valstybės narės, įsivedusios eurą (€) kaip nacionalinę valiutą.

Gatavas produktas (Finished product) – produktas, kuris daugiau nebebus transformuojamas apdorojant, ženklinant ar pakuojant iki jo naudojimo pagal numatytąją paskirtį ar pardavimo galutiniam naudotojui. Produkto transformavimu nelaikomas gatavo produkto montavimas, pakavimas ir pjaustymas pagal matmenis, išskyrus atvejus, kai tokia veikla apima perpakavimą, FSC produkto sudėties keitimą ar pakartotinį ženklinimą.

PASTABA. Kai kurie produktai gali arba negali būti klasifikuojami kaip gatava produkcija, priklausomai nuo to, kaip vartotojai ketina juos naudoti. Pavyzdžiui, pjautinė mediena arba popierius nėra priskiriami gataviems produktams, jeigu jie parduodami gamintojui, kuris juos toliau transformuos į kitus produktus.

Miškininkystės sertifikavimo sistema (Forestry certification scheme) – miškų tvarkymo ir (arba) miško produktų gamybos grandies standartų rengimu pagrįsta sistema.

Miško kilmės (Forest-based) – miške paruoštos organinės medžiagos ir produktai, įskaitant medieną ir nemedieninius miško produktus.

FSC sertifikuota medžiaga (FSC-certified material) – medžiaga, kurią FSC sertifikuotas tiekėjas tiekia su žymomis „FSC 100%“, „FSC Mix“ arba „FSC Recycled“ .

FSC sertifikuotas produktas (FSC-certified product) – produktas, kuris atitinka visus taikomus sertifikavimo reikalavimus ir todėl gali būti parduodamas su FSC žyma sąskaitose faktūrose bei reklamuojamas su FSC prekės ženklu. „FSC Controlled Wood“ mediena nėra laikoma FSC sertifikuotu produktu.

FSC žyma (FSC claim) – žyma FSC sertifikuotos arba iš „FSC Controlled Wood“ medienos pagamintos produkcijos pardavimo ir pristatymo dokumentuose. Naudojamos FSC žymos: „FSC 100%“, „FSC Mix x%“, „FSC Recycled x%“, „FSC Mix Credit“, „FSC Recycled Credit“ ir „FSC Controlled Wood“.

FSC žymų kontrolės sistema (FSC control system) – sistema, skirta kontroliuoti produktų grupės produkcijos kiekį, kuris gali būti parduodamas su FSC žyma. Naudojamos FSC žymų kontrolės sistemos: perkėlimo, procentinė ir kreditų sistemos.

FSC Controlled Wood (FSC kontroliuojama mediena) – medžiaga ar produktas su žyma „FSC Controlled Wood“.

FSC kreditas (FSC credit) – produkcijos kiekis (pagal tūrį arba svorį), kurį galima parduoti iš kreditų apskaitos su žyma „FSC Mix Credit“ arba „FSC Recycled Credit“.

FSC 100% – FSC žyma, skirta produktams, kurie pagaminti iš įsigyjamų medžiagų, gautų vien tik iš FSC sertifikuotų natūralių miškų arba plantacinių želdinių.

FSC Mix (FSC Mix) – FSC žyma, skirta produktams, kurie pagaminti iš žaliavinių medžiagų, priskiriamų vienai ar daugiau šių kategorijų: „FSC 100%“, „FSC Mix“, „FSC Recycled“, kontroliuojama medžiaga, „FSC Controlled Wood“, „pre-consumer reclaimed“ ir (arba) „post-consumer-reclaimed“.

PASTABA. Produktų grupės, pagamintos tik iš antrinių, kontroliuojamų žaliavų ir (arba) „FSC Controlled Wood“ medienos, negali būti parduodamos su žyma „FSC Mix“.

FSC medžiagų procentinis kiekis (FSC percentage) – žymą pagrindžiančių medžiagų, panaudotų produktų grupės gamybai, procentinis kiekis konkrečiam žymos taikymo laikotarpiui arba užsakymui pagal procentinę sistemą.

FSC Recycled (FSC perdirbta) – FSC žyma, skirta perdirbtiems produktams, kurie pagaminti vien tik iš antrinių žaliavų.

FSC sandoris (FSC Transaction) – produktų su FSC žymomis pardavimo dokumentuose pirkimas ar pardavimas.

Žaliavinės medžiagos (Input) – žaliavos, pusgaminiai arba gatavi produktai, kuriuos įmonė nusiperka arba pasigamina ir kurie yra fiziškai įtraukiami gamybos procesą arba parduodami kaip medžiagos, įtrauktos į FSC sertifikato taikymo sritį.

Integruota valdymo sistema (Integrated management system) – verslo procesų valdymo sistema, kurią įdiegusi įmonė gali naudoti integruotas taikomąsias programas ir visus duomenis, susijusius su FSC sertifikuotos produkcijos pirkimu, atsargomis, gamyba ir pardavimu, o sertifikavimo įstaigos – audituoti šią su keliomis veiklos vietomis susijusią informaciją nuotoliniu būdu.

Medžiagos kategorija (Material category) – pirminių arba antrinių žaliavų, kurios gali būti naudojama FSC produktų grupėse, klasė. Naudojamos medžiagų kategorijos: „FSC 100%“, „FSC Mix“, „FSC Recycled“, „FSC Controlled Wood“, „kontroliuojama medžiaga“, „pre-consumer reclaimed“, „post-consumer reclaimed“.

Neutrali medžiaga (Neutral material) – ne miške paruošiama medžiaga (t. y. ne miško kilmės medžiaga), kaip antai nesumedėjusių augalų pluoštas arba ligninas (pavyzdžiui, linai, naudojami gaminant plokštes, priskiriamas medienos skydų kategorijai, arba sudėtinius produktus) ir sintetinės arba neorganinės medžiagos (pavyzdžiui, stiklas, metalas, plastikas, užpildai, balikliai). Neutralios medžiagos neapima nemedieninių miško produktų ir nepanaudotos („išgelbėtos“) medienos. FSC produktų grupių gamybai naudojamoms neutralioms medžiagoms netaikomi CoC kontrolės reikalavimai. Kai ne miško kilmės medžiaga įtraukiama į FSC sertifikato taikymo sritį, FSC nustato ir praneša, nuo kada ji gali būti nebepriskiriama neutralioms medžiagoms.

Reikalavimų neatitinkantis produktas (Non-conforming product) – produktas ar medžiaga, kurios atitikties taikomiems FSC sertifikavimo ir FSC žymos naudojimo reikalavimams įmonė negali įrodyti.

Nemedieninis miško produktas (Non-timber forest product) – bet koks miškuose paruoštas produktas, išskyrus medieną, įskaitant kitas medžiagas, gautas iš medžių, kaip antai derva ir lapai, taip pat bet kurie kiti augaliniai ar gyvūniniai produktai. Pavyzdžiai (neapsiribojant): bambukas, sėklos, vaisiai, riešutai, medus, palmės, guma, kamštiena, dekoratyviniai augalai ir kiti miško kilmės produktai.

Elektroninė žymų platforma (Online claims platform, OCP) – FSC skaitmeninė platforma, kurioje registruojami FSC sertifikatų turėtojų sandoriai dėl FSC sertifikuotų produktų šių sandorių patikros tikslais.

Ant produkto (On-product) – terminas, taikomas bet kokiai su FSC sertifikavimu susijusiai etiketei ar žymeniui, kuris uždedamas ant produkto arba jo pakuotės. Etikečių ar žymenų ant produkto pavyzdžiai: prekės kortelės (*tags*), trafaretai, išdeginti prekių ženklai, informacija ant smulkių palaidų produktų (pavyzdžiui, pieštukų) mažmeninių pakuočių, apsauginė pakuotė ir plastikinė plėvelė.

Įmonė (Organization) – fizinis arba juridinis asmuo, kuris turi sertifikatą arba yra pateikęs prašymą jį išduoti ir atsakingas už taikomų reikalavimų, kuriais grindžiamas FSC sertifikavimas, įgyvendinimą.

Produkcija (Output) – žaliavos, pusgaminiai arba gatavi produktai, kuriuos su FSC žyma gamina ir (arba) tiekia FSC sertifikuota įmonė.

Užsakomosios paslaugos (Outsourcing) – verslo proceso (t. y. veiklos ar užduočių, kurias vykdant suteikiamos tam tikros paslaugos ar pagaminamas produktas) įgyvendinimo perdavimas kitai įmonei rangos pagrindais. Užsakomoji veikla dažniausiai vyksta už įmonės gamybos vietos ribų. Tačiau įmonė gali sudaryti užsakomųjų paslaugų sutartis su kitomis įmonėmis, veikiančiomis jos patalpose, jeigu įmonė nekontroliuoja ar neprižiūri rangovo vykdomos veiklos.

Dalyvė (Participating site) – veiklos vieta, įtraukta į sudėtinį ar grupinį sertifikatą. Rangovai, pasamdyti pagal užsakomųjų paslaugų sutartis, nelaikomi dalyviais.

Procentinė sistema (**Percentage system)** – FSC žymų kontrolės sistema, kurią taikant galima parduoti produkciją su FSC žyma, atitinkančia žymą pagrindžiančių medžiagų dalį užsakyme arba per tam tikrą nurodytą žymos taikymo laikotarpį.

Fizinis disponavimas (Physical possession) – FSC sertifikuotų medžiagų ir produktų fizinis tvarkymas organizacijoje (pavyzdžiui, medienos ruoša, sandėliavimas, gamyba, platinimas). Pagal šį standartą transportavimas nelaikomas fiziniu disponavimu.

„Post-consumer reclaimed“ antrinės žaliavos (**po vartojimo gautos antrinės žaliavos)** – miško kilmės antrinės žaliavos, susidariusios iš vartojimui skirtų arba komercinių produktų, kuriuos pagal paskirtį naudojo fizinis asmuo ar namų ūkis arba komercinė bendrovė, pramonės įmonė ar įstaiga kaip tų produktų galutinis vartotojas.

„Pre-consumer reclaimed“ antrinės žaliavos (**iki vartojimo gautos antrinės žaliavos)** – miško kilmės antrinės žaliavos, surinktos vykstant antrinei ar tolesnei gamybai, kurio metu jos susidarė kaip šalutinis produktas, kurios nėra tinkamos galutiniam naudojimui ir negali būti dar kartą panaudotos tame pačiame gamybos procese, kuriame jos susidarė.

Pirminė gamyba (**Primary manufacturing)** – bet koks apdorojimas, kurio metu rąstai arba smulkinta mediena transformuojama į kitus produktus. Pirminė produktų iš skiedrų ir pluošto gamyba apima celiuliozės ir popieriaus gamybą iš rąstų arba smulkintos medienos.

Procedūra (Procedure) – tam tikras būdas vykdyti veiklą ar procesą.

Produktų grupė (Product group) – įmonės aprašytas produktas arba grupė produktų, kurie pasižymi tokiomis pačiomis pagrindinėmis įsigyjamų medžiagų ir produkcijos savybėmis ir todėl gali būti apjungti, kad būtų galima kontroliuoti FSC gaminių žymas ir ženklinimą.

Produkto tipas (Product type) – bendras produkcijos aprašymas, remiantis klasifikavimo sistema, nurodyta standarte FSC-STD-40-004a „FSC produktų klasifikacija“.

Paskelbimo data (Publication date) – diena, kurią paskelbiamas patvirtintas FSC norminis dokumentas ir patalpinamas FSC tinklalapyje (paprastai ne mažiau kaip 90 dienų iki įsigaliojimo datos).

Antrinės žaliavos (Reclaimed material) – medžiagos, kurios akivaizdžiai būtų buvusios pašalintos kaip atliekos, tačiau buvo surinktos ir utilizuotos kaip žaliavos, pakeičiančios pirmines žaliavas, t.y. pakartotinai panaudotos, perdirbtos arba sumaltos gamybos procese ar kitokioje komercinėje veikloje. Antrinėms žaliavoms priskiriamos šių kategorijų medžiagos: „FSC Recycled“, „post-consumer reclaimed“, „pre-consumer reclaimed“. Į šią kategoriją neįeina pirminių miško atliekų, tokių kaip nepanaudota („išgelbėta“) mediena, ir kitų ne miškuose susidariusių organinių medžiagų (kaip antai žemės ūkio atliekos) pakartotinis naudojimas.

Mažmenininkas (Retailer) – įmonė, kuri parduoda galutinius produktus naudotojams ar vartotojams, bet ne perpardavimui.

Slenkančio vidurkio procentas (Rolling average percentage) – FSC sertifikuotų medžiagų procentinė dalis konkrečios produktų grupės žymos taikymo laikotarpiui, apskaičiuojamas remiantis kelių ankstesnių, ne ilgesnių kaip 12 mėnesių trukmės žymos taikymo laikotarpių vidurkiu.

Pardavimo dokumentas (Sales document) – juridinis komercinis dokumentas, kuriuo patvirtinamas produkto pardavimas (pavyzdžiui, sąskaita faktūra, čekis, pardavimo sutartis arba kredito nota) ir kuris naudojamas kaip mokėjimo reikalavimas, o sumokėjus visą sumą tampa nuosavybę patvirtinančiu dokumentu. Dokumentas gali būti elektroninės arba popierinės formos, jame nurodomos sandorio šalys ir parduoto produkto pavadinimas, kiekis, pardavimo data ir kaina.

Nepanaudota („išgelbėta“) mediena (Salvaged wood) – mediena, kuri buvo:

- išversta dėl natūralių priežasčių (pavyzdžiui, per audrą arba snygį);
- iškirsta ir vėliau prarasta arba nepanaudota (pavyzdžiui, transportavimo metu upėje ar ežere nuskendę rąstai, miško sandėlyje palikti ar kranto išplauti rąstai);
- nukirsta kitais tikslais nei medienos ruoša (pavyzdžiui, retinant sodus, valant pakeles ar tvarkant miesto želdinius paruošta mediena);
- paskandinta statant dirbtinius rezervuarus užtvankas ir po vandeniu palikta.

FSC CoC kontrolės ir ženklinimo tikslais nepanaudota („išgelbėta“) mediena laikoma pirmine žaliava ir turi būti vertinama kaip kontroliuojama medžiaga arba parduodama kaip „FSC Controlled Wood“ mediena.

Taikymo sritis (Scope) – įmonės produktų grupės, veiklos vietos ir veiklos rūšys, kurias vertina FSC akredituota sertifikavimo įstaiga, kartu su sertifikavimo standartu (-ais), kuriuo remiantis atliekamas vertinimas.

Veiklos vieta (Site) – atskiras įmonės funkcinis vienetas, esantis vienoje fizinėje vietovėje, kuri geografiškai atskirta nuo kitų tos pačios įmonės vienetų buveinių. Tam tikrose vietose esantys įmonės veiklos padaliniai gali būti laikomi vienos veiklos vietos dalimis, jeigu jie yra tos vietos tąsa (sudėtinės dalys) ir neužsiima atskira savarankiška pirkimo, apdorojimo ar pardavimo veikla (pavyzdžiui, toliau esantys sandėliai). Rangovai, kurie samdomi pagal užsakomųjų paslaugų sutartis (pavyzdžiui, perkant iš jų sandėliavimo paslaugas), nėra laikomi veiklos vieta. Tipiški veiklos vietų pavyzdžiai yra apdorojimo ar prekybos vietos, tokios kaip įmonei priklausantys gamybos kompleksai, prekybos biurai ar sandėliai.

Mažas gamintojas (Small producer) – miškų tvarkymo vienetas (MTV) arba MTV grupė, kuri atitinka SLIMF (mažų ir mažu intensyvumų tvarkomų miškų) kriterijus, nurodytus standarte FSC-STD-01-003a ir šio standarto papildymuose, ir todėl gali pretenduoti naudoti FSC etiketę „Mažas ir bendruomeninis gamintojas“ (*Small and*

Community). Grupinio miško tvarkymo sertifikato, kuris apima ne tik SLIMF, atveju mažais gamintojais laikomi tik tie miško tvarkymo vienetai, kurie priskiriami SLIMF kategorijai.

Medienos masyvo produktas (Solid wood product) – produktas, pagamintas vientisos medienos (pavyzdžiui, rąstas, tašas, lenta).

Tiekėjas (Supplier) – fizinis asmuo, bendrovė ar kitas juridinis subjektas, įmonei tiekiantis miško kilmės medžiagas.

Tiekimo grandis (Supply chain) – įmonių, gaminančių, tvarkančių ir (arba) platinančių tam tikrą produktą, tinklas, apimantis galutinio produkto gamybos iš žaliavos ir jo pristatymo galutiniam vartotojui etapus.

Medienos teisėtumą reglamentuojantys teisės aktai (Timber legality legislation) – nacionaliniai arba tarptautiniai teisės aktai, kuriais uždrausta neteisėta prekyba miško produktais (pavyzdžiui, ES medienos reglamentas (EUTR), JAV Lacey įstatymas, Australijos neteisėto miškų kirtimo draudimo įstatymas).

Prekybininkas (Trader) – fizinis asmuo arba juridinis subjektas, perkantis ir parduodantis medienos ir (arba) nemedieninius produktus bei turintis juridinę teisę disponuoti prekėmis. Prekybininkai neužsiima šių produktų transformavimu nei savarankiškai, nei samdydami rangovus.

PASTABA. Gatavų produktų montavimas, medienos džiovinimas krosnyje, pakavimas ir pjaustymas pagal matmenis nėra laikoma produkto transformavimu.

Prekybos partneriai (Trading partners) – įmonės produktų, perkamų arba parduodamų su FSC žymomis, tiekėjai ir klientai.

Sandorio patikra (Transaction verification) – sertifikavimo įstaigų ir (arba) Tarptautinės akreditavimo tarnybos (Accreditation Services International, ASI) atliekama patikra, siekiant nustatyti, ar sertifikatų turėtojų produkcijai priskiriamos FSC žymos yra tikslios ir atitinka jų prekybos partnerių nurodytas FSC žymas.

Perkėlimo sistema (Transfer system) – FSC žymų kontrolės sistema, kurią taikant galima parduoti produkciją su tokios pačios kaip įsigytų medžiagų kategorija arba žemesnės kategorijos FSC žyma ir, jei taikytina, su mažiausia susijusia procentine arba kreditine žyma.

Pereinamasis laikotarpis (**Transition period)** – laikotarpis (paprastai vieneri metai), per kurį nuo įsigaliojimo datos palaipsniui pradedama taikyti nauja FSC norminio dokumento redakcija ir tuo pat metu palaipsniui nustoja galioti senoji redakcija (jei tokia yra). Siekiant sušvelninti naujos redakcijos dokumento reikalavimų įdiegimą, tuo pat metu galioja abi redakcijos. Praėjus šešiems mėnesiams nuo pereinamojo laikotarpio pabaigos, pagal senąją redakciją išduodami sertifikatai laikomi negaliojančiais.

Pirminė žaliava (Virgin material) – pirminė žaliava, paruošta natūraliuose miškuose ar plantaciniuose želdiniuose. Į šią kategoriją neįeina antrinės žaliavos.

Forest Stewardship Council®

ic.fsc.org

FSC International Center GmbH
Charles-de-Gaulle-Straße 5 · 53113 Bonn · Germany

Visos teisės saugomos FSC® International 2017 FSC®F000100